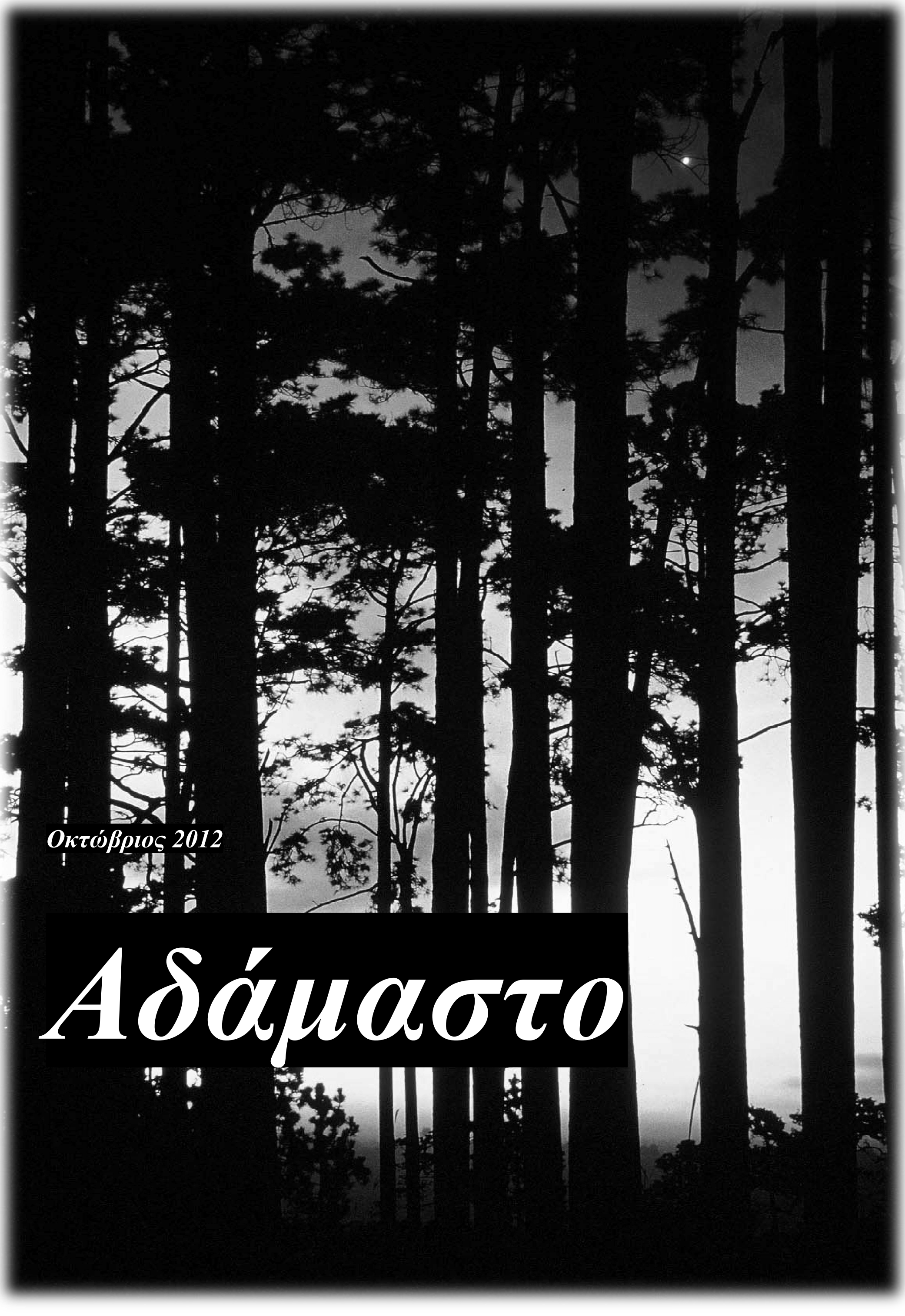

Οκτώβριος 2012

Αδάμαστο

Περιεχόμενα:

***Δυο λόγια με αφορμή το κάλεσμα για συζήτηση…**

*** Από την μαζική κοινωνία και το κράτος,**
στην κοινότητα και την αναρχία.

Ολική άρνηση του πολιτισμού για την ολική απελευθέρωση!

Δυο λόγια με αφορμή το κάλεσμα για συζήτηση…

Στις πρώτες παραγράφους του κειμένου αυτού γίνεται μια γενικότερη τοποθέτηση, ενώ μετέπειτα γίνεται μια μικρή εισαγωγή πάνω στο θέμα της συζήτησης και στο ομώνυμο κείμενο: «Από την μαζική κοινωνία και το κράτος, στην κοινότητα και την αναρχία».

Ένα από τα προτάγματα των αναρχικών εδώ και πολλά χρόνια είναι αυτό της «κοινωνικής απελευθέρωσης». Ένα πρόταγμα που όμως μπορεί κανείς να το συναντήσει και σε βιβλία του Μαρξ, σε αριστερά κείμενα ή σε αφίσες αριστερών, όπως του ΠΑΣΟΚ στις αρχές της δεκαετίας του 1980 ή του ΣΥΡΙΖΑ το 2012. Σύγκλιση απόψεων θα μπορούσε να πει κάποιος μεταξύ αναρχικών και αριστερών και συνεχίζοντας θα μπορούσε να προσθέσει ότι «κομουνισμός, αριστερά και αναρχία έχουν κοινή ιστορία και κοινή στόχευση, μόνο που επιλέγουν διαφορετικούς τρόπους για να φτάσουν στον κοινό τους στόχο».

Βέβαια η αντίληψη αυτή είναι ανεδαφική, επειδή η αναρχία δεν μπορεί να ταυτιστεί με καμιά εξουσιαστική ιδεολογία και θεσμό. Ολόκληρος ο 20ος αιώνας βρίθει από τις φρικαλεότητες και την εξουσιομανία των κομουνιστικών καθεστώτων, που απέδειξαν στην πράξη ότι είναι εχθροί μιας ζωής ελεύθερης δίχως καταπίεση. Η αναρχία δεν είναι θεωρία όπως ο μαρξισμός, ούτε ένα κλειστό επιστημονικό σόφισμα του διαφωτισμού, αλλά ούτε μια τάση του συστήματος, κομμάτι του έθνους-κράτους και της βιομηχανικής εποχής, όπως είναι η αριστερά και η δεξιά. Αντίθετα, η αναρχία έχει τις ρίζες της ως υπαρκτή κατάσταση και θεώρηση πολύ πίσω στον χρόνο, στην ίδια τη φύση του ανθρώπου και στην συνύπαρξη του με το φυσικό κόσμο.

Η εποχή που ζούμε χαρακτηρίζεται έντονα από τις ραγδαίες αλλαγές και τον μετασχηματισμό της κυριαρχίας και συνεπακόλουθα του τρόπου ζωής των ανθρώπων. Όλες αυτές οι αλλαγές ασφαλώς δεν στηρίζονται σε μια φυσική εξελικτική διαδικασία, ούτε οφείλονται ειδικά στις οικονομικές ανακατατάξεις, αλλά σε ένα σύνολο αρκετών παραγόντων και κυρίως στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών από τα κέντρα εξουσίας σε όλους τους τομείς του παγκόσμιου συστήματος. Σ’ αυτές τις συνθήκες είναι ουσιαστική η ανάγκη να είναι όσο το δυνατό πιο ξεκάθαρο το που στοχεύει ο αναρχικός αγώνας. Είναι σημαντικό να βρίσκεται υπό διαρκή διάλογο και να παραμένει ανοιχτό ένα τέτοιο ζήτημα, επειδή είναι πολύ εύκολο έτσι

όπως απλώνει τα πλοκάμια του το σύμπλεγμα εξουσίας να μετατρέψει την όποια απελευθερωτική απόπειρα σε μέρος της διαδικασίας μετασχηματισμού της εξουσίας.

Ο συνεχής και βίαιος εκσυγχρονισμός συνολικά του συστήματος και της μαζικής κοινωνίας έτσι όπως προωθείται από τους μηχανισμούς της κυριαρχίας δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με θεωρίες –ευαγγέλια που αποδέχονται ως δεδομένο το μεγαλύτερο μέρος του συστήματος και απορρίπτουν μόνο ένα μέρος του. Έτσι όπως έχει διαμορφωθεί η κυριαρχία, το σύγχρονο κράτος και το βιομηχανικό -τεχνολογικό σύστημα μόνο με μια συνολική κριτική και αντιμετώπιση τους θα δεχθούν πλήγματα με σκοπό την καταστροφή τους. Μόνο έτσι θα ανοιχτεί ο δρόμος για την ταυτόχρονη απελευθέρωση των ανθρώπων και του φυσικού κόσμου. Μια τέτοια συνολική αντιμετώπιση είναι αδύνατο να προσφέρει ο άκαμπτος μαρξισμός καθώς κι η μετάλλαξη του, ο αναρχισμός.

Είναι ανάγκη να συζητήσουμε πιο ξεκάθαρα πως θα μπορούσε να υπάρξει ένας ελεύθερος κόσμος απαλλαγμένος από την τυραννία της κυριαρχίας. Όχι σε μια προσπάθεια να ορίσουμε τι είναι η αναρχία, αλλά σε μια διαδικασία κατανόησης του τι θέλει να πετύχει ο αναρχικός αγώνας. Επειδή μάλλον, είναι μάταιο να αγωνίζεται κάποιος για ένα θολό σκοπό ή χωρίς σκοπό προσπαθώντας να απαντήσει αποσπασματικά στις κινήσεις της κυριαρχίας. Μάλιστα σε μία τέτοια περίπτωση όχι μόνο θα ήταν δύσκολο να αναγνωρίσουμε ποια είναι τα ιδανικότερα μέσα αγώνα, αλλά πολύ εύκολα θα μπαίναμε υπό τον έλεγχο μηχανισμών είτε λέγονται αριστερά κόμματα, είτε δημοκρατικοί θεσμοί ή μαζικές δομές.

Σε αυτό το κάλεσμα για συζήτηση θα θέλαμε να θίξουμε κυρίως τα εξής ζητήματα: την αδιαχώριστη σχέση της μαζικής κοινωνίας με το κράτος, καθώς και την αδιαχώριστη σχέση της κοινότητας με την αναρχία.

Η μαζική κοινωνία, έτσι όπως την ξέρουμε σήμερα, δεν είναι αποτέλεσμα φυσικής εξέλιξης μέσα από ένα βάθος πολλών χρόνων, όπως είναι το κάθε τι φυσικό που υπάρχει πάνω στη γη, αλλά είναι ένα κατασκεύασμα εξουσιαστικής επιβολής και μεθόδευσης. Η μαζική κοινωνία δεν ήταν ένα ελεύθερο μόρφωμα που σκλαβώθηκε κάποια στιγμή της ανθρώπινης ιστορίας από το κράτος. Αυτό που υπήρχε ήταν ελεύθερες κοινότητες και ομαδοποιήσεις ανθρώπων που μαζοποιήθηκαν με τη βία από άλλους ανθρώπους (ασφαλώς έπρεπε να συντρέχουν και μια σειρά από προϋποθέσεις). Είναι εσφαλμένη η αντίληψη η οποία βλέπει το κράτος σαν

ένα τσιμπούρι στο σώμα της κοινωνίας που της ρουφάει το αίμα. Με αυτή την αντίληψη καταλήγουμε σε πιο εσφαλμένες σκέψεις, όπως το να θεωρούμε ότι αυτό που πρέπει να κάνει η μαζική κοινωνία είναι να αφαιρέσει το ξένο σώμα του κράτους προκειμένου να απελευθερωθεί.

Ο σχηματισμός του κράτους ήταν συνυφασμένος με τον σχηματισμό των πόλεων και της μαζικής κοινωνίας. Χωρίς την μαζοποίηση ανθρώπων στις πόλεις δεν υπήρξε ποτέ μέχρι σήμερα στην ιστορία κρατική δομή. Κράτος –πόλη και μαζική κοινωνία συνυπάρχουν, ήταν και είναι αλληλεξαρτώμενα και αδιάσπαστα μορφώματα. Η έντονη αστικοποίηση που ακολούθησε την βιομηχανική επανάσταση και που παρατηρείται μέχρι σήμερα όπου απλώνεται το βιομηχανικό σύστημα, έπαιξε καθοριστικό ρόλο για την μορφοποίηση και διόγκωση της σύγχρονης μαζικής κοινωνίας.

Η κοινωνία ως έννοια έχει αποδοθεί και χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους. Δεν έχουμε σκοπό να ορίσουμε τι σημαίνει κοινωνία. Αυτό που μας ενδιαφέρει στο σημείο αυτό είναι η διαδικασία της μαζοποίησης και οι διάχυτες εξουσιαστικές κοινωνικές σχέσεις που είναι αποτέλεσμα της επιβολής του κράτους. Σε καμιά περίπτωση δεν προσπαθούμε να ταυτίσουμε την μαζική κοινωνία (της οποίας είμαστε όλοι μέρος της) με το κράτος, όμως δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την έντονη αλληλεξάρτηση τους. Από την στιγμή που υπάρχει κράτος το οποίο διαμεσολαβεί και καθορίζει τις σχέσεις των ανθρώπων, αλλά παίζει και μεγάλο ρόλο για την διαμόρφωση της προσωπικότητας τους, συνεπώς και η μαζική κοινωνία στο σύνολο της δομείται με βάση την επιβολή και τον εξαναγκασμό και όχι με βάση την ελευθερία. Εναντιωνόμαστε στη μαζική κοινωνία ως θεσμό και ως μόρφωμα, στις εξουσιαστικές διαδικασίες και σχέσεις που την αναπαραγάγουν και όχι γενικά και αόριστα στο σύνολο των ανθρώπων που την αποτελούν.

Η αναρχική προοπτική είναι ασυμβίβαστη με το κράτος και συνεπώς αντίθετη με την διατήρηση της μαζικής κοινωνίας. Επειδή με την καταστροφή του κράτους θα διαλυθούν και όλοι οι θεσμοί και μηχανισμοί με τους οποίους δομείται η μαζική κοινωνία. Είναι ευνόητο ότι αν αλλάξουν είτε με νόμιμο είτε με μη νόμιμο (πχ. επανάσταση) τρόπο οι διαχειριστές των μηχανισμών του κράτους (ή ονομαστεί ο μηχανισμός του κράτους με άλλη λέξη) τότε δεν θα μιλάμε για την καταστροφή του αλλά για μια μεταρρύθμιση της κυριαρχίας και την επιμήκυνση των συνθηκών εκμετάλλευσης και επιβολής.

Με βάση την αναρχική προοπτική, με την καταστροφή του κράτους οι άνθρωποι που θέλουν να ζήσουν ελεύθεροι θα είναι αντιφατικό

να προστρέξουν να ανοικοδομήσουν την μαζική κοινωνία και τις πόλεις. Αντίθετα, με την καταστροφή του κράτους οι άνθρωποι θα αναζητήσουν τη γη, θα φτιάξουν ελεύθερες κοινότητες με αυτάρκεια όπως έζησαν άνθρωποι για χιλιάδες χρόνια σε αρμονία με τον φυσικό κόσμο.

Το κράτος, η μαζική κοινωνία και ο πολιτισμός πάνε μαζί και δεν μπορούν να μεταρρυθμιστούν προς μια απελευθερωτική κατεύθυνση, επειδή είναι κατ' ουσία εξουσιαστικά κατασκευάσματα. Από την άλλη, δεν εξιδανικεύουμε την έννοια της κοινότητας. Μια κοινότητα μπορεί να αναπτύξει εξουσιαστικές σχέσεις και δομές. Τα παραδείγματα κοινοτήτων με εξουσιαστικές σχέσεις είναι πάρα πολλά. Η ουσιαστική διαφορά όμως της κοινότητας από την μαζική κοινωνία είναι ότι η κοινότητα μπορεί να υπάρξει και χωρίς κράτος, ενώ η μαζική κοινωνία δεν μπορεί. Το ίδιο ισχύει και για τις μικρές ομαδοποιήσεις (όπως των αναρχικών) σε αντίθεση με τις μαζικές δομές. Οι μικρές ομαδοποιήσεις μπορούν να υπάρξουν και χωρίς εξουσία, οι μαζικές δομές όμως, όπως τα κόμματα και οι ομοσπονδίες εργατών, δεν μπορούν.

Η μαζική κοινωνία αν και έχει έντονη αλληλεξάρτηση με το κράτος, δεν αποτελείται από ένα ομοιογενές σύνολο ανθρώπων με κοινές βλέψεις και αντιλήψεις. Δίπλα στην υποταγή υπάρχει ταυτόχρονα ακόμα ζωντανή και η αρχέγονη θέληση για εξέγερση και ελευθερία. Η μαζοποίηση, η τυποποίηση και η ομογενοποίηση (που έγινε πολύ πιο έντονη με την επιβολή της βιομηχανικής παραγωγής) έχει να κάνει με την ισοπεδωτική επιβολή ενός τρόπου ζωής ενάντια στην ελεύθερη ανάπτυξη της μοναδικότητας του κάθε ανθρώπου, της κάθε ελεύθερης συνύπαρξης και δραστηριότητας, αλλά και με την συνολική επίθεση στα άλλα ζωντανά πλάσματα του πλανήτη και της φύσης γενικότερα.

Αγωνιζόμενοι για ένα ελεύθερο κόσμο στοχεύουμε ξεκάθαρα στην διάλυση του κράτους, του παγκοσμιοποιημένου βιομηχανικού –τεχνολογικού συστήματος και συνεπώς στην αποδιοργάνωση της μαζικής κοινωνίας. Μόνο έτσι κάθε πλάσμα του πλανήτη θα έχει την δυνατότητα να χαίρεται και να απολαμβάνει τη ζωή του χωρίς νόμους και θεσμούς που θα του "κρύβουν τον ήλιο".

Σύμπραξη για την αναρχία

Από την μαζική κοινωνία και το κράτος, στην κοινότητα και την αναρχία.

Μια περίοδος διαφορετική από οποιαδήποτε άλλη του παρελθόντος βρίσκεται σε εξέλιξη στον πλανήτη. Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από την μεγάλη ταχύτητα που πραγματοποιούνται οι ανθρώπινες δραστηριότητες, την μηχανοποίηση της ζωής, τον αυτοματισμό, την λεηλασία του φυσικού κόσμου και από την ολοένα και μεγαλύτερη εξάπλωση ενός πλέγματος από θεσμούς, νόμους και πρότυπα διαβίωσης που παγιδεύουν ανθρώπινους και μη πληθυσμούς της γης. Ξεκινώντας από τον Καρτέσιο και τις «διαπιστώσεις» του περί ανθρώπων και ζώων μηχανών, ο ορθολογισμός και η πίστη στη πρόοδο των διαφωτιστών και της επιστήμης από την περίοδο της ευρωπαϊκής αναγέννησης, διαμόρφωσαν, παράλληλα με ένα σύνολο από άλλα ιστορικά γεγονότα την σημερινή πραγματικότητα.

Ο φυσικός κόσμος, ως ολότητα μέσα από τον φακό των ορθολογιστών και των επιστημόνων, έπρεπε να κατακερματιστεί για να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης και εντέλει τις πρώτες ύλες για να πάρει μπρος η μεγάλη ιδέα της προόδου. Σήμερα, τα κατασκευάσματα της τεχνοεπιστήμης καθορίζουν όλο και περισσότερο τις φυσικές διεργασίες του οικοσυστήματος και την ζωή των ανθρώπων. Οι πόλεις διογκώνονται και το μπετόν εξαπλώνεται με ιδιαίτερη ευκολία. Οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι ταχείας κυκλοφορίας, όπως και το σιδηροδρομικό δίκτυο, επεκτείνονται συνεχώς, παράλληλα με την ασταμάτητη παραγωγή κι απόσυρση αυτοκινήτων. Δεκάδες χιλιάδες αεροπλάνα απογειώνονται καθημερινά και υπερωκεάνια εμπορικά πλοία διασχίζουν τις θάλασσες μεταφέροντας εμπορεύματα από την μια άκρη της γης στην άλλη. Μηχανοκίνητες αντλίες και πλατφόρμες στην θάλασσα αντλούν από τα βάθη της γης υδρογονάνθρακες, πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Πυρηνικά εργοστάσια ενισχύουν την μεγαμηχανή και την πρόοδο της. Η επινόηση της πράσινης παραγωγής ενέργειας ενισχύει την επέκταση της κυριαρχίας και των προτύπων υποδούλωσης. Καριερίστες επιστήμονες δουλεύουν στα εργαστήρια τους (συνήθως εις βάρος ζωντανών πλασμάτων) ψάχνοντας λύσεις για το πώς να επεκταθεί το σύστημα.

Παρά την όλη θριαμβολογία των φερέφωνων-μηχανισμών της κυριαρχίας για τις αξιώσεις του δυτικού πολιτισμού, η πραγματικότητα είναι πολύ θλιβερή. Η παγκόσμια επέλαση του δυτικού πολιτισμού είναι μια πορεία στα τυφλά, που στην πραγματικότητα οδηγεί στην διαιώνιση των

σχέσεων εξουσίας και την καταστροφή. Η δε κυριαρχία επί της φύσης δεν είναι παρά μια αλαζονική, επίπλαστη και αμφισβητήσιμη κατάσταση που βασίζεται σε μερικές μόνο επιστημονικές γνώσεις που αδυνατούν να συλλάβουν την συνολική λειτουργιά του οικοσυστήματος, το θαύμα και την χαρά της ζωής. Μερικά επιστημονικά αξιώματα με μπόλικη ιδεολογική σάλτσα της κυριαρχίας είναι αδύνατο να εγγυηθούν την αιώνια εκμετάλλευση πάνω σε ένα πλανήτη όπου η αναρχία είναι σύμφυτη μαζί του.

Αναγκαστικά, για να μπορέσουμε να προτάξουμε και να αντιπροτείνουμε κάτι ενάντια στη σύγχρονη συγκυρία του ελέγχου και της εκμετάλλευσης, θα πρέπει να ανατρέξουμε στο παρελθόν της ανθρώπινης ύπαρξης σε μια προσπάθεια να απαντήσουμε όσο μπορούμε σε κάποια ερωτήματα. Από πού προέρχεται ο άνθρωπος και ποιος είναι άραγε ο ρόλος του πάνω στη γη; Ποιος ήταν ο τρόπος οργάνωσης της ζωής των ανθρώπων και γιατί επιβίωσε ως είδος τόσα εκατομμύρια χρόνια; Βέβαια δεν είναι σκοπός του κειμένου να απαντήσει σε αυτά τα ερωτήματα, αλλά αποτελούν άξονες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κάθε φορά που μιλάμε για απελευθέρωση, ειδικά σε μια τέτοια αλλοπρόσαλλη εποχή στην οποία βασιλεύει η εικονική πραγματικότητα και που η αλήθεια δύσκολα διακρίνεται.

Τι είναι τελικά ο άνθρωπος; Ανατρέχοντας στην μυθολογική κοσμολογία που ανέπτυξαν οι διάφοροι πολιτισμοί του παρελθόντος (Βαβυλωνιακός, Αιγυπτιακός, Εβραϊκός) διαπιστώνουμε ότι σχεδόν όλοι δίνουν μια κοινή επεξήγηση της δημιουργίας του ανθρώπου: την στιγμή που ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο από το χώμα. Ακόμα, αν ψάξουμε την εννοιολογική ρίζα της λατινικής λέξης «homo» που σημαίνει άνθρωπος, βρίσκουμε την ρίζα της στη ελληνική λέξη χώμα. Η σύγχρονη επιστήμη (με πρωτεργάτη τον Δαρβίνο) αποδεικνύει ότι ο άνθρωπος όπως και οι υπόλοιποι ζωικοί και φυτικοί οργανισμοί προέρχονται μέσα από τις φυσικές διαδικασίες εξέλιξης πάνω στη γη, μέσα από τα βάθη εκατομμυρίων χρόνων. Ο άνθρωπος είναι ένα ζώο με τις δικές του ιδιαιτερότητες που πάντα ζούσε ενσωματωμένος στον φυσικό κόσμο, αλληλεπιδρώντας με τα άλλα φυσικά στοιχεία και είδη. Γνώσεις οι οποίες ήταν δεδομένες σε απολίτιστες φυλές που συμβίωναν με τη φύση σκεπάζονται με τόνους ιδεολογίας για την επικράτηση της κυριαρχίας.

Στον σύγχρονο κόσμο μπορεί οι υποδείξεις της επιστήμης να δηλώνουν «το αυτονόητο», παρ’ όλα αυτά επικρατεί ο ανθρωποκεντρισμός και οι ιδέες περί ανωτερότητας του ανθρώπινου είδους έναντι του

υπόλοιπου φυσικού κόσμου, αντιλήψεις οι οποίες είναι θεοκρατική κληρονομιά. Το κράτος για να υπάρχει πρέπει να διατηρεί το διαχωρισμό των ανθρώπων από την φύση, είτε μιλάμε για υλικό διαχωρισμό είτε για πνευματικό. Γι' αυτό φροντίζει να συντηρεί στερεότυπες αντιλήψεις, όπως αυτή που λέει ότι στη φύση επικρατεί ο πόλεμος όλων εναντίων όλων.

Για να επικρατήσει ο πολιτισμός έπρεπε να διαχωριστεί ο άνθρωπος από την γενέτειρα του την φύση. Για αυτή την διαδικασία έπρεπε να διαμεσολαβήσει το κράτος και η εκκλησία(θρησκευτική εξουσία) ενώ στον σύγχρονο κόσμο προστέθηκε και το τεχνολογικό σύστημα(ενώ αποδυναμώθηκε ο ρόλος της εκκλησίας).

Αυτό που εμποδίζει ο πολιτισμός είναι ακριβώς η αμεσότητα, η σύνδεση και η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με την φύση έξω από νόμους. Επειδή η αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με την φύση χωρίς την διαμεσολάβηση των θεσμών της κυριαρχίας (πχ ιδιοκτησία), είναι αυτό που θα απελευθέρωνε τους ανθρώπους από την εξάρτηση με τους μηχανισμούς της εξουσίας.

Οι άνθρωποι που έζησαν χωρίς κράτος γνώριζαν πολύ καλά τα μυστικά της φύσης που τους περιέβαλε, όπως επίσης αντιλαμβάνονταν άμεσα την διασύνδεση της ζωής τους με αυτή. Ήταν τόσο στενή η σχέση τους που συνήθως οι άνθρωποι αυτοί ιεροποιούσαν τα στοιχεία της φύσης ή τους έδιναν θεϊκή υπόσταση. Η κατάσταση αυτή δεν συνέβαινε λόγω κάποιας οπισθοδρόμησης, όπως μπορεί να ισχυριστεί κάποιος πολιτισμένος σήμερα, αλλά μάλλον λόγω μιας βαθιάς γνώσης που δεν έχει σχέση με τον ορθολογισμό του πολιτισμού. Πολλές φυλές και κοινότητες απέτρεπαν ηθελημένα την δόμηση εξουσίας μέσα από τον τρόπο ζωής τους και την κουλτούρα τους. Δεν ήταν απλά κοινότητες χωρίς κράτος, αλλά και ενάντια στο κράτος. Με αυτό τον τρόπο εξασφάλιζαν την δική τους ελεύθερη διαβίωση, των απογόνων τους και τη βιωσιμότητα της φύσης για χιλιάδες χρόνια.

Ο άνθρωπος ως αναπόσπαστο κομμάτι της φύσης έχει εξελιχθεί και διαμορφωθεί ως ξεχωριστό είδος μαζί με την υπόλοιπη φύση. Ακόμα και η συμπεριφορά και η ψυχολογία είναι πλευρές της ανθρώπινης υπόστασης που εξελίχθηκαν και διαμορφώθηκαν μέσα στη φύση σε ένα βάθος πολλών χρόνων. Το χρώμα του δέρματος, ο σωματότυπος, οι λειτουργίες του οργανισμού μας, ο βιορυθμός του σώματος μας ακόμα και οι σεξουαλικές μας ρυθμίσεις, όπως και η έμμηνος ρύση της γυναίκας (η οποία έχει σχέση με τους σεληνιακούς κύκλους), είναι λειτουργίες του ανθρώπινου

οργανισμού που διαπλάστηκαν αλληλεπιδρώντας με τα φυσικά στοιχεία και φαινόμενα.

Η μακροχρόνια παρουσία του ανθρώπου πάνω στη γη δεν ήταν στρωμένη με ροδοπέταλα. Ο άνθρωπος διαβίωσε και διήλθε μέσα από γεωλογικές αντιξοότητες και ραγδαίες μεταβολές του κλίματος και άλλων φυσικών φαινομένων που τον απειλούσαν. Όμως η αλήθεια είναι ότι η φύση δεν ήταν πάντα απειλητική απέναντι στον άνθρωπο, παρά μόνο σε ορισμένες περιόδους, όπως στην περίοδο των παγετώνων. Η φύση δεν ήταν ποτέ ο εχθρός και ο αντίπαλος του ανθρώπου. Κάθε άλλο, ο φυσικός κόσμος ήταν αυτός που του εξασφάλιζε την ζωή και την ύπαρξη του παρά τις αντιξοότητες. Θα ήταν άστοχο να ισχυριστεί κάποιος ότι η ζωή των ανθρώπων πριν τον πολιτισμό ήταν γεμάτη κακουχίες και φόβο μπροστά στη δύνη της άγριας φύσης. Οι περίοδοι όπου επικράτησαν ακραία καιρικά φαινόμενα στη γη ήταν μικρά σε σχέση με την μακρόχρονη σταθερότητα και την αφθονία της χλωρίδας και της πανίδας.

Τέτοια περίοδος σταθερότητας μέσα στην οποία ο άνθρωπος μπορεί να διαβιώσει άνετα είναι και η περίοδος που ζούμε (μεσοπαγετώδης). Σε αυτή τη περίοδο οι άνθρωποι θα μπορούσαν να έχουν μόνο μια ζωή ελεύθερη και άναρχη, μέσα σε ένα φιλόξενο περιβάλλον με αφθονία τροφής. Είναι προβληματική και αντιφατική η άποψη η οποία ισχυρίζεται ότι ο πολιτισμός εξασφάλισε την ασφάλεια των ανθρώπων από την άγρια φύση. Επειδή η κυριαρχία αναπτύχθηκε και εξελίχθηκε μέσα σε μια περίοδο με συνθήκες ευνοϊκές για να ζήσει ο άνθρωπος. Ο πολιτισμός και η κυριαρχία επιβάλλονται μέσα από την επικράτηση του φόβου, της ανασφάλειας, της εξάρτησης και ενάντια σε κάθε έννοια της ελευθερίας και της αλήθειας.

Δισεκατομμύρια άνθρωποι στις τσιμεντουπόλεις βρίσκονται εκτεθειμένοι απέναντι σε ακραία φυσικά φαινόμενα όπως οι σεισμοί. Ο πολιτισμός με την τελευταία του βιομηχανική -τεχνολογική έκφανση όχι μόνο δεν προστατεύει τους ανθρώπους από τα φυσικά φαινόμενα, αλλά δημιουργεί τεράστια προβλήματα βιωσιμότητας των μέχρι τώρα σταθερών φυσικών συνθηκών (καταστροφή των δασών, της βιοποικιλότητας, των ωκεανών, μόλυνση της ατμόσφαιρας, λιώσιμο πάγων, κτλ). Τοξικές και καρκινογόνες ουσίες αρρωσταίνουν τους ανθρώπους, ενώ στο παρελθόν εκατομμύρια άνθρωποι εξοντώθηκαν από τις ασθένειες που αναπτύχθηκαν στις πόλεις. Ο πόλεμος και η μαζική εξόντωση από σύγχρονα όπλα μαζικής καταστροφής είναι μια διαρκείς απειλή για τους ανθρώπους ανά τον κόσμο, επειδή, δεν μπορεί να νοηθεί πολιτισμός χωρίς το κράτος, κράτος δίχως

στρατό και στρατός χωρίς τεχνολογία πολέμου με όλα τα συναφή και συνεπακόλουθα.

Αν η φύση ήταν πάντα απειλητική και τρομοκρατούσε τον άνθρωπο, όπως διαδίδει η κυριαρχία, τότε οι άγριες φυλές και οι ιθαγενείς θα έπρεπε να παραδίνονταν μετά χαράς και να εκλιπαρούσαν τους πολιτισμένους αποικιοκράτες να τους κατακτήσουν και να τους εκπολιτίσουν. Το αντίθετο όμως γινόταν και γίνεται ακόμα, οι άγριες φυλές προσπαθούν να διατηρήσουν τον τρόπο ζωής τους αποφεύγοντας την επαφή με τον πολιτισμό και μόνο με την βία και τον εξαναγκασμό εκπολιτίζονται. Για παράδειγμα, στην ζούγκλα του Αμαζονίου για δεκάδες χιλιάδες χρόνια διαβιούν φυλές απορρίπτοντας τον πολιτισμό και τα δεινά του εκπολιτισμού, που τους απειλεί τους τελευταίους αιώνες. Έτσι, παραμένουν συνδεδεμένοι με την γη που τους τρέφει και τους χαρίζει την ελευθερία τους.

Η αγελαία περιπλάνηση και η δημιουργία κοινοτήτων είναι η κατάσταση η οποία χαρακτηρίζει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής των ανθρώπων στη γη. Η συνεχής μετακίνηση και η εγκατάσταση σε συγκεκριμένη εδαφική περιοχή προερχόταν έμφυτα από το ένστιχτο της αυτοσυντήρησης, για την εξασφάλιση της τροφής, την αποφυγή κάποιου κινδύνου ή για την πρόσμιξη με άλλες φυλές και την αναπαραγωγή(επιμιξία). Η μετανάστευση σε μακρινές περιοχές δεν ήταν η καθημερινότητα των προγόνων μας αλλά ήταν μια διαδικασία που εξελισσόταν μέσα στους αιώνες. Η σταθεροποίηση των καιρικών συνθηκών επέτρεψε στους ανθρώπους να δημιουργήσουν κοινότητες σε συγκεκριμένες εδαφικές περιοχές στις οποίες αφθονούσαν τα αγαθά που θα τους βοηθούσαν να ζήσουν.

Ο πολιτισμός επιβλήθηκε επωφελούμενος από τις ευνοϊκές συνθήκες που επικρατούσαν και επικρατούν ακόμα στην επιφάνεια της γης. Παρενέβη έτσι στην φυσική εξέλιξη της ζωής που χαρακτηριζόταν από την απουσία οργανωμένης εξουσίας. Με λίγα λόγια ο πολιτισμός δεν είναι ένα κατόρθωμα εις βάρος μιας βρώμικης και δολοφονικής φύσης αλλά, είναι η συνολική εκμετάλλευση και καταστροφή των ευνοϊκών φυσικών συνθηκών για μια ελεύθερη και ήσυχη ζωή, που ακόμα υπάρχουν αυτή την περίοδο της ζωής του πλανήτη.

Αν σκεφτούμε τι καταστροφές μπορεί να προκαλέσει ένας δυνατός σεισμός, πόσοι άνθρωποι θα σκοτωθούν στις πόλεις, πόσες καταστροφές θα προκύψουν σε πυρηνικά ή πετρελαϊκά εργοστάσια με την αναμενόμενη

μόλυνση της φύσης και από ένα επακόλουθο λιμό, μόνο τότε θα φανεί πόσο εκτεθειμένοι είμαστε απέναντι στα αναπάντεχα της φύσης υπό την κυριαρχία του κράτους το οποίο θα αποδιοργανωθεί πλήρως σε μια τέτοια κατάσταση.

Για τις κοινότητες και φυλές με τις οποίες ήρθαν σε επαφή εδώ και τέσσερις με πέντε αιώνες οι αποικιοκράτες ή άλλοι ευρωπαίοι ιεροκήρυκες και περιηγητές, μαθαίνουμε από όσα έχουν καταγραφεί ότι δεν υπήρχε κράτος, νόμος, ιδιοκτησία, χρόνος και έντονος καταμερισμός εργασίας. Ως επί το πλείστον, οι μόνιμα εγκατεστημένες σε μια εδαφική περιοχή κοινότητες, που υπήρξαν και υπάρχουν ορισμένες μέχρι σήμερα, είχαν κάποιου είδους οικιακή καλλιέργεια που τους εξασφάλιζε την τροφή τους, χωρίς να επεμβαίνουν καταστροφικά στο οικοσύστημα. Φυλές και κοινότητες, νομαδικές ή μη, χαρακτηρίζονταν κυρίως από την απλότητα του τρόπου ζωής τους, την ελεύθερη χωρίς εξαναγκασμό δραστηριότητα και από την αλληλοβοήθεια μεταξύ των μελών τους. Η ύπαρξη κάποιου κεντρικού προσώπου σε αυτές τις κοινότητες είχε εντελώς άλλο ρόλο από αυτόν που έχουμε ως εικόνα για το κράτος και την εξουσία σήμερα. Βέβαια, οι κοινότητες αυτές δεν είχαν ένα κοινό καλούπι οργάνωσης, αλλά κάθε μια είχε την δική της εσωτερική ρύθμιση και νοοτροπία. Το μόνο σίγουρο είναι ότι όλες αυτές οι φυλές και κοινότητες είχαν άμεσες διαπροσωπικές σχέσεις και ήταν ελεύθερες, χωρίς να ξέρουν τι είναι θεσμοί και νόμοι ενός κράτους. Τέτοιες κοινότητες είχαν αναπτύξει τις γνώσεις για να αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα είχαν σε σχέση με την υγεία τους, την ένδυση και την διατροφή τους. [1]

Κοινότητες οι οποίες ζούσαν με αυτάρκεια και δίχως κράτος υπήρξαν παράλληλα καθ’ όλη τη διάρκεια του πολιτισμού. Πολλά παραδείγματα τέτοιων κοινοτήτων βρίσκουμε την εποχή του μεσαίωνα στην Ευρώπη.[2] Αλλά και στον εδαφικό χώρο της Ελλάδας τέτοιες κοινότητες υπήρξαν όχι πολύ πίσω στο χρόνο. [3]

Από αναρχική οπτική δεν είναι δυνατό να ταυτιστούμε πλήρως με οποιαδήποτε συμπεριφορά ή τον τρόπο οργάνωσης της όποιας κοινότητας. Δεν είναι σκοπός μας να εξιδανικεύσουμε την έννοια της κοινότητας. Όμως, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το σύνολο της ελεύθερης ανθρώπινης κοινοτικής εμπειρίας που αποτελεί ένα γεγονός μακροχρόνιο. Σήμερα στην εποχή της παγκοσμιοποιημένης κυριαρχίας, των κρατών, της υψηλής τεχνολογίας και βέβαια των τεράστιων δυσμενών καταστάσεων που προκαλούν όλα αυτά, δεν έχουμε παρά να εμπνευστούμε και να διδαχτούμε

από τον τρόπο που έζησαν οι άνθρωποι σε ελεύθερες κοινοτικές συνθήκες για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Κι αυτό γιατί μόνο μέσα από απλές διαπροσωπικές σχέσεις, αδιαμεσολάβητες από νόμους και με υλική αυτάρκεια μπορεί να είναι ο άνθρωπος ελεύθερος, χωρίς να καταστρέφει τον φυσικό κόσμο.

Η κοινότητα και η ελεύθερη ομαδοποίηση δίνει την ευκαιρία στους ανθρώπους να αναπτύξουν σχέσεις αμεσότητας, συντροφικότητας, αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας. Ο μικρός αριθμός των ανθρώπων μιας κοινότητας τους βοηθάει να αποφασίζουν από κοινού και να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, χωρίς εξειδίκευση και αυθεντίες.

Πολιτισμός, κράτος και μαζική κοινωνία πάνε μαζί…

Μια κοινότητα σίγουρα διαφέρει από τη μαζική κοινωνία του πολιτισμού, η οποία αναπαράγει εξ ορισμού αλλοτριωμένες σχέσεις. Το ότι η μαζική κοινωνία επικρατεί σήμερα δεν σημαίνει κιόλας ότι η κοινότητα είναι κάτι το ξεπερασμένο, το οπισθοδρομικό ή το αντικοινωνικό. Κάθε άλλο, στην κοινοτική ζωή μπορούν να αναδειχθούν όλα τα χαρακτηριστικά της αυθεντικής συνύπαρξης, της ατομικότητας και κοινωνικότητας των ανθρώπων. Χαρακτηριστικά που καταστέλλονται από τους θεσμούς του κράτους στη μαζική κοινωνία.

Η επιβολή του κράτους, είτε προήλθε από την καθυπόταξη και την ενοποίηση κοινοτήτων από άτομα προερχόμενα από το εσωτερικό τους, είτε από τις επιδρομές εναντίον των κοινοτήτων και την κατάκτηση τους από άλλα ξένα άτομα, ήταν η αφετηρία για την παράλληλη δόμηση της μαζικής κοινωνίας.

Η χρησιμοποίηση της λέξης «μαζική» δεν αναδεικνύει μόνο την μεγάλη αριθμητική διαφορά της μαζικής κοινωνίας από τον αριθμό των ατόμων μιας κοινότητας. Αλλά και τις αλλοτριωμένες, διαμεσολαβημένες κοινωνικές σχέσεις και την ομογενοποίηση της διαφορετικότητας με την επιβολή μαζικών κοινωνικών προτύπων και μαζικών διαδικασιών.

Η μαζική κοινωνία διαμορφώνεται ταυτόχρονα εκεί όπου δομείται και επιβάλλεται το κράτος. Οι διαφορές της από μια κοινότητα, η οποία δεν ελέγχεται από κάποιο κράτος, είναι πάρα πολλές. Το μέγεθος τους δεν είναι η μοναδική διαφορά τους. Μιλάμε προφανώς για απελευθερωμένες κοινότητες οι οποίες έχουν αυτάρκεια υλικών αγαθών και δεν εξαρτώνται από εξωγενή κέντρα αποφάσεων ή μαζική παραγωγική διαδικασία. Οι σχέσεις των ανθρώπων δεν διέπονται από νόμους, αλλά προέχει η ελευθερία και η απόλαυση της ζωής. Σε αντίθεση με τη μαζική κοινωνία η

οποία έχει ανάγκη όπως και να χει ένα κεντρικό μηχανισμό, ο οποίος θα πρέπει να ρυθμίζει και να επιβάλλει το νόμο για να λειτουργήσει συντεταγμένα ο καταμερισμός εργασίας και γενικά οι υπηρεσίες και η παραγωγή.

Η δόμηση κράτους και η διαμόρφωση της μαζικής κοινωνίας δεν θα προέκυπταν εάν δεν υπήρχαν ταυτόχρονα μια αλυσίδα από γεγονότα, όπως η εξημέρωση ζώων και φυτών, η συστηματοποίηση της γεωργίας, το κτίσιμο οχυρωμένων πόλεων και η ύπαρξη εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων. Από την στιγμή που σχηματίζεται το κράτος, ακολουθεί η υποδούλωση και η εκμετάλλευση άλλων ελεύθερων κοινοτήτων.

Θα ήταν αδύνατο μέχρι τώρα να μιλάμε για κράτος δίχως την συγκέντρωση μεγάλου πληθυσμού σε μια εδαφική περιοχή και την ύπαρξη πόλης. Μιλώντας όμως, για τα πρώτα κράτη μιλάμε ευθέως για πόλεις-κράτη. Από τότε η πόλη και τα περίχωρα της είναι ο ζωτικός χώρος της μαζικής κοινωνίας. Οι πόλεις-κράτη διαμεσολάβησαν στην αργή φυσική εξέλιξη των ανθρώπινων κοινοτήτων επιβάλλοντας νόμους και θεσμούς. Μέσα στους αιώνες ο κρατικός μηχανισμός πήρε διάφορες μορφές, μέσα σε διάφορα οικονομικά συστήματα. Παρά τις όποιες μορφές του, με την χρήση της βίας, των νόμων και των θεσμών, το κράτος διαχώριζε τον χώρο της πόλης και της υπαίθρου. Ο εξαναγκασμός του μεγάλου πληθυσμού της υπαίθρου να δουλεύει για να θρέφονται οι κάτοικοι-πολίτες της πόλης, όπως και οι μηχανισμοί του κράτους ήταν κανόνας. Η εκμετάλλευση των αγροτών στην ουσία ενδυνάμωνε την πολεμική μηχανή και το κύρος του κράτους στον επεκτατικό του πόλεμο και τον εκμεταλλευτικό του ρόλο.

Στον δυτικό πολιτισμό ο μετασχηματισμός και η εξάπλωση των κρατών και γενικά της κυριαρχίας ήταν ραγδαία. Οι επιστημονικές ανακαλύψεις και οι τεχνολογικές εφαρμογές τους, με την εκβιομηχάνιση της παραγωγής ίσως την πιο κομβική στιγμή, μετασχημάτισαν την κυριαρχία δίνοντας στον μηχανισμό του κράτους μεγαλύτερες δυνατότητες ελέγχου και επέκτασης.

Οι φιλοσοφικές απόψεις των διαφωτιστών γύρω από την υπέρτατη αξία της προόδου και η άνοδος της αστικής τάξης η οποία επικύρωσε αυτές τις αντιλήψεις αρχικά στην Ευρώπη, οδήγησαν σε ταχύτατες αλλαγές και εν τέλει σε ένα νέο τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας. Η ραγδαία αστικοποίηση, που επήλθε σχεδόν ταυτόχρονα με την εκβιομηχάνιση της παραγωγής, ήταν η αρχή της επιβολής ενός μαζικού προτύπου ζωής, κατακερματισμένων διαδικασιών και νέων διαχωρισμών. Την αστικοποίηση στη Δυτική Ευρώπη

και στις ΗΠΑ ακολούθησαν και άλλες χώρες ταυτόχρονα με την εκβιομηχάνιση τους.

Αν κοιτάξουμε τους τελευταίους αιώνες, θα δούμε ότι η μαζική κοινωνία μεγάλωσε ταχύτατα λόγω της αστικοποίησης και της εκμηχάνισης που μεθόδευσε η κυριαρχία. Η μαζική κοινωνία και οι πόλεις δεν υπήρχαν στο βαθμό που υπάρχουν σήμερα, ειδικά πριν την βιομηχανική επανάσταση. Μόλις το 1800, στην Ευρώπη, οι πόλεις που είχαν πληθυσμό πάνω από εκατό χιλιάδες ανθρώπους ήταν 22, ενώ από αυτές ελάχιστες ξεπερνούσαν τις διακόσιες χιλιάδες. Αντίθετα σήμερα σε όλο τον πλανήτη υπάρχουν πόλεις πολλών εκατομμυρίων, ενώ ο μισός πληθυσμός της Γής είναι συγκεντρωμένος στις πόλεις.

Η επίδραση των τεχνολογικών μέσων στην ζωή των ανθρώπων, όπως και στο σώμα του πλανήτη, ήταν και είναι τεράστια μετά την βιομηχανική επανάσταση. Οι μηχανές, αρχικά με την χρήση του ξυλάνθρακα αντικατέστησαν κατά χιλιάδες τα εργατικά χέρια. Παράλληλα, νέες μορφές εκμετάλλευσης και ελέγχου αναδείχθηκαν και ο φυσικός κόσμος αρχίζει να καταστρέφεται εντατικά.

Τα τεχνολογικά μέσα διευκόλυναν την επέκταση του πολιτισμού και της κυριαρχίας επιβάλλοντας νέα πρότυπα κοινωνικής οργάνωσης σε περιοχές στις οποίες οι άνθρωποι ζούσαν στους ρυθμούς της υπαίθρου και της φύσης γενικότερα.

Με την αστικοποίηση χάνεται η άμεση επαφή με τον φυσικό κόσμο και η όποια διαβίωση χωρίς την εξάρτηση από το κράτος. Παράλληλα, με την εφεύρεση των μηχανοκίνητων μεταφορικών μέσων διευκολύνεται ο έλεγχος των κοινοτήτων και των ανθρώπων της υπαίθρου από το κράτος.

Η βιομηχανική παραγωγή, όπως και όλες οι υπηρεσίες του τριτογενούς τομέα παραγωγής στις σύγχρονες πόλεις, απαιτούν συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Η πειθαρχία στους κανόνες της πόλης και της παραγωγής, ο καθορισμός των φυσικών κινήσεων και λειτουργιών του ανθρώπου, ο συγχρονισμός και προγραμματισμός ολόκληρης της μαζικής κοινωνίας είναι προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία του βιομηχανικού συστήματος.

Μόνο ένας κρατικός μηχανισμός μπορεί να ρυθμίσει ένα σύνολο από διεθνείς συμβάσεις οι οποίες θα εξασφαλίζουν την τροφοδοσία της μαζικής κοινωνίας και των πόλεων με ενέργεια και νέα τεχνολογία, έτσι ώστε να λειτουργεί το σύστημα. Το κράτος και μόνο αυτό μπορεί να επιβάλλει την τάξη στο εσωτερικό της χώρας, όπως και να διευθύνει και να επιβάλλει διάφορους μηχανισμούς και θεσμούς που εξυπηρετούν το υπάρχον.

Έτσι όπως δομήθηκε η σημερινή συγκυρία μέσα στη μαζική κοινωνία την οποία ζούμε, κάθε θεσμός και λειτουργία του κράτους είναι κομβικής σημασίας για την ύπαρξη του συστήματος. Ο συστηματοποιημένος καταμερισμός εργασίας και η εξειδίκευση έχει ως συνέπεια την πολυπλοκότητα των ρόλων, των ιδιοτήτων και των σχέσεων των ανθρώπων. Ο συγχρονισμός και ο συνεχής εκσυγχρονισμός της μαζικής κοινωνίας είναι μονόδρομος για την αναπαραγωγή του συστήματος.

Όλο αυτό το εξουσιαστικό πλέγμα είναι αδύνατο να αλλάξει σε μερικό επίπεδο ή να μεταρρυθμιστεί προς μια απελευθερωτική προοπτική, επειδή αποτελείται από αλληλεξαρτώμενα μέρη. Το κράτος και η μαζική κοινωνία σήμερα υπάρχουν μόνο χάρη στην πλήρη αλληλεξάρτηση τους.

Υπάρχει η άποψη που υποστηρίζει ότι το κράτος ταυτίζεται με τη μαζική κοινωνία. Υπάρχει και μια δεύτερη άποψη η οποία θεωρεί ότι το κράτος διαχωρίζεται απόλυτα από τη μαζική κοινωνία. Στην πραγματικότητα όμως, η μαζική κοινωνία ούτε ταυτίζεται, ούτε μπορεί να διαχωριστεί από τον θεσμό του κράτους ως αυθύπαρκτο μόρφωμα. Επειδή μαζική κοινωνία και κράτος υπάρχουν χάριν στην αλληλεξάρτησή τους, για αυτό και έχουν κοινή ιστορία, την ιστορία του πολιτισμού.

Όταν μιλάμε για τους ανθρώπους που αποτελούν την μαζική κοινωνία, στους οποίους επιβάλλεται το κράτος, δεν μιλάμε απλά για φυσικές οντότητες που συνάπτουν μεταξύ τους ελεύθερες σχέσεις. Μιλάμε για εξατομικευμένα πρόσωπα, φορείς κάποιων ρόλων και ιδιοτήτων. Μιλάμε για πολίτες με δικαιώματα και υποχρεώσεις, για ιδιοκτήτες, για ψηφοφόρους, για εργάτες ή εργοδότες, για καταναλωτές, για κρατικούς ή ιδιωτικούς υπάλληλους, για αξιωματούχους και εντολοδόχους. Ουσιαστικά μιλάμε για ένα πλέγμα διάχυτων εξουσιαστικών σχέσεων και ρόλων που στηρίζονται αλλά και στηρίζουν τη κρατική μηχανή και την μαζική εξουσιαστική κοινωνία. Υπό συνθήκες μη ύπαρξης κράτους και θεσμών, ουδέποτε οι άνθρωποι θα ανέπτυσσαν τους ρόλους που επιβάλλει η κυριαρχία και ούτε θα έφτιαχναν μορφώματα όπως είναι η μαζική κοινωνία, η οποία δομείται και στηρίζεται στους θεσμούς και τους νόμους που επιβάλλει και αναπαράγει η κρατική μηχανή. Αντί αυτού οι άνθρωποι θα δημιουργούσαν ελεύθερες αδιαμεσολάβητες σχέσεις και κοινότητες, όπως έκαναν πριν την επιβολή του κράτους.

Όσο το κράτος διαιωνίζει και απλώνει τους νόμους και τους θεσμούς του, τόσο εγκλωβίζονται στο πλέγμα του οι ανθρώπινες σχέσεις. Η φυσική

εξέλιξη των πραγμάτων παίρνει λανθάνουσα τροπή, η ελεύθερη κοινότητα εξαλείφεται και η μαζική κοινωνία διογκώνεται και επεκτείνεται.

Πιο ισχυρό μέσο από την τεχνολογική πρόοδο για την επέκταση και εδραίωση των θεσμών και των νόμων του κράτους δεν θα μπορούσε να υπάρξει. Η πολυπλοκότητα της βιομηχανικής παραγωγής, του καταμερισμού εργασίας και η εξειδίκευση που απαιτείται, αντικατοπτρίζουν στις μέρες μας την μηχανοποίηση του τρόπου ζωής και τους μηχανισμούς του κράτους. Η ανθρώπινη ύπαρξη μετατρέπεται σε γρανάζι και η μαζική κοινωνία προσομοιάζεται με εργοστάσιο που τον κεντρικό ρυθμιστή και επιβλέποντα ρόλο έχει το κράτος.

Σήμερα δεν υπάρχουν «κλειστά» κράτη, αλλά ένα παγκόσμιο σύμπλεγμα εξουσίας. Με την πολεμική βιομηχανία, τα υπερσύγχρονα μέσα μεταφοράς και τις τηλεπικοινωνίες, το «κοινωνικό εργοστάσιο» έχει επεκταθεί έξω από τα σύνορα του μεμονωμένου κράτους. Το οικονομικό σύστημα και ο οικονομισμός πειθαρχούν και διευκολύνουν την επέκταση της ενιαίας κυριαρχίας.

Σε αυτή την παγκοσμιοποιημένη συγκυρία η κάθε χώρα έχει και τον δικό της ρόλο και οικονομική θέση, έτσι όπως καθορίστηκε μέσα από τα διάφορα ιστορικά γεγονότα σε ένα βάθος χρόνου (πχ αποικιοκρατία). Οι οικονομικές διαφοροποιήσεις και η εκμετάλλευση αλλάζουν από χώρα σε χώρα, με αποτέλεσμα να μιλάμε για ανεπτυγμένες χώρες και αναπτυσσόμενες χώρες του Τρίτου κόσμου. Κάποιες χώρες παίζουν τον ρόλο του καταναλωτή προϊόντων που παράγονται σε φτωχές χώρες υπό την εξουσία πολυεθνικών εταιριών. Υπάρχουν χώρες οι οποίες παράγουν πυρηνικά απόβλητα και χώρες που παίζουν τον ρόλο του εισαγωγέα πυρηνικών αποβλήτων. Ακόμα, υπάρχουν χώρες όπου η φτώχεια προσδιορίζεται από το ότι κάποιος δεν έχει χρήματα να αγοράσει τηλεόραση ή αμάξι, ενώ σε άλλες χώρες από το αν κάποιος λιμοκτονεί ή όχι.

Κατ’ αυτόν τον τρόπο δομείται συνεχώς μπροστά μας μια κατάσταση παγκοσμιοποιημένου ελέγχου και αλληλεξάρτησης, όπου τα κράτη ενοποιούνται μέσω της οικονομίας και της τεχνολογίας. Παράλληλα ο τρόπος ζωής μας καθορίζεται και διαμορφώνεται από αυτή την αλληλεξάρτηση. Μια παγκόσμια μαζική κοινωνία, στην οποία οι οικονομικές διαστρωματώσεις και τάξεις διαφαίνονται πιο ξεκάθαρα όχι στο εσωτερικό μιας χώρας, αλλά από χώρα σε χώρα.

Προς την καταστροφή του κράτους και την αποδιοργάνωση της μαζικής κοινωνίας…

Η μαζική κοινωνία παρά του ότι διαμορφώθηκε ως τέτοια χάριν στην διαμεσολάβηση της οργανωμένης εξουσίας στις ανθρώπινες σχέσεις και στην σχέση των ανθρώπων με τη φύση, δεν είναι ένα ομοιογενές σώμα αιώνια υποταγμένων ανθρώπων. Η μαζική κοινωνία παρά την όποια εξάρτηση της με τους μηχανισμούς του κράτους, κουβαλάει μέσα της ταυτόχρονα με την υποταγή της, την ίδια της την άρνηση, την θέληση για απελευθέρωση και την καταστροφή της εξουσίας. Η μαζική κοινωνία, ως ένα συστατικό αλλά και αποτέλεσμα του πολιτισμού πάσχει από ισχυρές αντιφάσεις μεταξύ φυσικής κατάστασης και επιβεβλημένων νόμων.

Η πραγματικότητα είναι ότι η μαζική κοινωνία δεν ήταν ένα ελεύθερο μόρφωμα το οποίο σκλαβώθηκε κάποια στιγμή από το κράτος. Αυτό που υπήρχε ήταν κοινότητες και μικρές ομαδοποιήσεις ανθρώπων χωρίς κράτος. Χωρίς την επιβολή της εξουσίας είναι αδύνατο να υπάρξει η μαζική κοινωνία, γι’ αυτό σε ένα απελευθερωμένο κόσμο δεν θα υπάρχει μαζοποίηση. Με την καταστροφή του κράτους η μαζική κοινωνία θα αποδιοργανωθεί σε ταυτόχρονο χρόνο. Αν υπάρχει ο σπόρος της απελευθέρωσης τότε οι άνθρωποι δεν θα επανιδρύσουν το κράτος(αν μπορούν βέβαια), αλλά θα σχηματίσουν ελεύθερες κοινότητες ενάντια στην εξουσία. Η διάλυση των θεσμών θα ακυρώσει τις συνθήκες εκμετάλλευσης και επιβολής, την πειθαρχία και τη μαζοποίηση. Σε μια τέτοια συνθήκη οι άνθρωποι θα αναζητήσουν έναν ελεύθερο και φυσικό τρόπο διαβίωσης. Απ’ την άλλη, αν η μαζική κοινωνία αποδιοργανωθεί λόγω κάποιου πολέμου ή μιας φυσικής καταστροφής και όχι μιας απελευθερωτικής διαδικασίας, τότε τα αποτελέσματα εκτός από οδυνηρά για τους ανθρώπους που θα είναι εγκλωβισμένοι κυρίως στις πόλεις, ενδέχεται σε ένα μετέπειτα στάδιο, αντί να αναζητήσουν μια απελευθερωτική διέξοδο από τις κρατικές δομές, να οδηγηθούν στην επανίδρυσή τους.

Οπότε είναι κάτι παραπάνω από σημαντικό να διαχυθούν οι αναρχικές απόψεις και πρακτικές για έναν κόσμο αεξούσιο και αρμονικής φυσικής συμβίωσης.

Η ατομικότητα και η συλλογικότητα.

Οι αγέλες και οι μικρές ομάδες αποτέλεσαν την πρώτη μορφή ανθρώπινης συνύπαρξης. Οι φυλές και οι κοινότητες αποτέλεσαν την επόμενη μορφή. Ο άνθρωπος, σε αντίθεση με μερικά άλλα ζώα, ζει μαζί με άλλους ανθρώπους και όχι μοναχικά. Με την αλληλοβοήθεια οι άνθρωποι, όπως και άλλα ζώα, κατάφεραν να επιβιώσουν μέχρι σήμερα. Η αλληλοβοήθεια ήταν αυτό που βοήθησε τους ανθρώπους να ανταπεξέλθουν

στις όποιες δυσκολίες συναντούσαν. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι ο ανταγωνισμός δεν υπήρχε στις σχέσεις των ανθρώπων.

Η άποψη του Tomas Hobbes, που ήθελε τους ανθρώπους πριν την επιβολή του κράτους σε ένα διαρκή πόλεμο, δεν ευσταθούν. Απλά, αν είχε δίκαιο ο Hobbes, τότε το ανθρώπινο είδος δεν θα κατάφερνε να επιβιώσει τόσα εκατομμύρια χρόνια στα οποία δεν υπήρχε κράτος, αφού οι άνθρωποι θα αλληλοεξοντώνονταν.

Σε συνθήκες κατά τις οποίες ο άνθρωπος συμβιώνει σε μια ομάδα ή κοινότητα όπου το κράτος και η εξουσία δεν υφίστανται, τότε η διαφορετικότητα και η μοναδικότητα του αναδεικνύεται συνθετικά και συμπληρωματικά με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των άλλων ατόμων. Η ανιδιοτέλεια, το μοίρασμα της τροφής και η ανταλλαγή δώρων χαρακτήριζε έντονα τις σχέσεις που ανέπτυξαν οι άνθρωποι που έζησαν χωρίς κράτος. Σε αντίθεση με τον ανταγωνισμό, τους διαχωρισμούς και τις διακρίσεις που προωθεί η εξουσία. Οι σχέσεις που διαμορφώνονται σε συνθήκες ελευθερίας είναι τέτοιες που δεν ενθαρρύνουν τον ατομοκεντρισμό και την ιδιοτέλεια να εξελιχθούν. Σε τέτοιες καταστάσεις που το «δικό μου» και το «δικός σου» δεν υπάρχει τότε ενθαρρύνεται το «εμείς» έναντι του ατομοκεντρισμού. Η ατομικότητα βρίσκει την εκπλήρωση της στην ελεύθερη συλλογικοποίηση και τις αδιαμεσολάβητες από την εξουσία σχέσεις. Φαίνεται ότι όταν δεν επιβάλλονται θεσμικοί διαχωρισμοί, οι ανθρώπινες σχέσεις τείνουν προς την σύνθεση και όχι τον κατακερματισμό και την υποταγή.

Οι ιδιότητες και οι ρόλοι που πρέπει να ενσαρκώσουν οι άνθρωποι υπό συνθήκες κυριαρχίας, έχουν καταλυτική σημασία για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας τους(όχι όμως απόλυτη), αφού απωθείται και καταστέλλεται η ελεύθερη ανάπτυξη του εαυτού. Όλοι οι ρόλοι που οφείλει να πάρει ο άνθρωπος στα πλαίσια της μαζικής κοινωνίας, είναι καλούπια του κράτους τα οποία μόνο αυτό μπορεί να νομιμοποιήσει. Καταστρέφοντας το κράτος οι επιβεβλημένοι ρόλοι θα καταστραφούνε μαζί του και τα μέχρι πρότινος διαχωρισμένα από τους θεσμούς άτομα θα αρχίσουν να συνθέτουν σχέσεις βασισμένες κυρίως στην ελευθερία και την αλληλοβοήθεια.

Με τις απόψεις των διαφωτιστών και των οικονομολόγων του 18^{ου} αιώνα έγινε η προώθηση των ατομικών δικαιωμάτων και της ατομικής ιδιοκτησίας. Έτσι, μετά και την Γαλλική επανάσταση, εξυψώθηκε ο μεμονωμένος άνθρωπος σε ένα «αυθύπαρκτο ον» που κινείται στον κόσμο με βάση τους νόμους της «ελεύθερης αγοράς».

Από την πρώτη μέρα της ζωής του ο άνθρωπος, στη σύγχρονη μαζική κοινωνία, γίνεται για το κράτος ένα αντικείμενο που πρέπει να διευθετηθεί και να αρχειοθετηθεί στα «ράφια» της γραφειοκρατίας του. Η εξατομίκευση γίνεται από πολύ νωρίς, από την πρώτη κιόλας καταγραφή ενός ατομικού κωδικού και ενός κρατικού εγγράφου το οποίο πιστοποιεί ότι γεννήθηκε. Ακολούθως, η ζωή του κάθε ανθρώπου βαδίζει τον ατομικό της δρόμο τον οποίο διαμόρφωσε προηγουμένως η κυριαρχία. Μια ατομική σταδιοδρομία στο σχολείο ή και το πανεπιστήμιο, πάντα με την ατομική αξιολόγηση και ανέλιξη. Μια ατομική αστυνομική ταυτότητα θα πρέπει να βρίσκεται πάνω σου, ότι κι αν κάνεις έξω απ’ τον ιδιωτικό σου χώρο. Ένα σωρό έγγραφα θα πρέπει να πιστοποιούν την ατομική σου υπόσταση, το τι έκανες στη ζωή σου, πόσα χρωστάς στην τράπεζα, ποια είναι η δουλεία σού και άλλα προσωπικά στοιχεία.

Το κράτος θέλει να ελέγξει την ατομικότητα εμποδίζοντας τον μεμονωμένο άνθρωπο να δημιουργεί σχέσεις που να διέπονται από ελευθερία, διαμεσολαβώντας όσο πιο πολύ μπορεί στις σχέσεις του με τους άλλους ανθρώπους και τη γη. Παράλληλα κάνοντας ιδεολογικό πόλεμο προσπαθεί να ισοπεδώσει κάθε έννοια ελεύθερης έκφρασης και σκέψης από τα πρώτα στάδια της ζωής του ατόμου. Μέσα στο πλέγμα των θεσμών, η αμοιβαιότητα και η αμεσότητα των ανθρώπινων σχέσεων εμποδίζονται να αναπτυχθούν. Παρ’ όλα αυτά η κυριαρχία δεν μπορεί να σβήσει τόσο εύκολα την θέληση για ελευθερία που συνεπάγεται τη θέληση για παύση κάθε εκμετάλλευσης. Έτσι πολλές φορές η ατομικότητα παραμένει η τελευταία νησίδα από την οποία μπορεί να ξεκινήσει ένας αγώνας ενάντια στην εξουσία για την επανάκτηση ενός ελεύθερου τρόπου συνύπαρξης με άλλους ανθρώπους και το φυσικό κόσμο.

Η ταυτόχρονη εξατομίκευση και μαζοποίηση των ανθρώπων δομούν την μαζική κοινωνία. Το κοινωνικό σώμα που αντανακλά σήμερα την λειτουργία του βιομηχανικού-τεχνολογικού συστήματος αποτελείται από άτομα που σχηματίζουν ευρύτερα σύνολα ανταγωνιστικά το ένα προς το άλλο, πλέκοντας μεταξύ τους σχέσεις εξουσίας. Εντός όμως του κοινωνικού σώματος πάντα υπάρχει η επιλογή και η απόφαση για την άρνηση της εξουσιαστικής συνθήκης. Ουσιαστικά η εξεγερτική απόπειρα για απελευθέρωση ξεκινά σε ατομικό επίπεδο με την άρνηση των ρόλων και των θεσμών που δόμησε η κρατική μηχανή και αναπαράγονται στο εσωτερικό της μαζικής κοινωνίας. Εξεγερτική απόπειρα η οποία για να είναι αποτελεσματική, οφείλει να έχει την τάση προς τη συλλογικοποίηση της και την ευρύτερη εξάπλωση της εντός του κοινωνικού σώματος.

Το κράτος στοχοποιεί την κάθε ατομικότητα εξαναγκάζοντάς την να εκφραστεί μέσα από τα δικά του κανάλια(πχ. ατομική ιδιοκτησία) αλλοτριώνοντας τη. Παράλληλα, προωθώντας ιδανικά πρότυπα συμπεριφοράς και κοινωνικά status, ελέγχει και μαζοποιεί κατασκευάζοντας ένα ομοιογενές απρόσωπο σύνολο από παραγωγούς και καταναλωτές. Η μαζοποίηση και η ομογενοποίηση έχει να κάνει με την καταστροφή της διαφορετικότητας και την επιβολή ενός τρόπου ζωής και κουλτούρας που να εξυπηρετεί την κυριαρχία.

Προφανώς και η έννοια της ατομικότητας δεν καταλύεται, αλλά αναδεικνύεται με παραμορφωμένο και αλλοτριωμένο τρόπο. Στο ίδιο μοτίβο, η κυριαρχία κινείται ενάντια στην ελεύθερη συλλογικοποίηση. Η ομαδοποίηση και η κοινωνικοποίηση δεν είναι έννοιες ξένες προς την κυριαρχία. Κάθε άλλο, προσπαθεί μέσα από τις διαδικασίες της να διεξάγονται στα κανάλια που έχει ορίσει η ίδια. Η κοινωνικότητα δεν καταργείται, αλλά δομείται, διαμεσολαβείται και αναπαράγεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της κυριαρχίας. Η έννοια του συλλογικού, επίσης, δεν χάνεται, αλλά ανακατασκευάζεται από τις ανάγκες της κυριαρχίας για τον περεταίρω έλεγχο και διευθέτηση των σχέσεων του κοινωνικού σώματος με βάση την άθροιση εξατομικευμένων ανθρώπων, που ο καθένας έχει τον ρόλο του.

Στη μαζική κοινωνία, αφού ο άνθρωπος εξατομικεύεται από τους θεσμούς, παράλληλα μαζοποιείται μέσα στις διαδικασίες που αναπαράγουν το σύστημα, όπως είναι η μαζική εκπαίδευση, η μαζική παραγωγή και κατανάλωση, το μαζικό θέαμα, οι μαζικές πολιτικές δομές, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αντίθετα σε μια ελεύθερη κοινότητα τα πράγματα προφανώς και παίρνουν άλλη πλοκή. Η σύνθεση της διαφορετικότητας γίνεται μέσα από την αυθόρμητη αλληλεπίδραση μεταξύ των μεμονωμένων ατόμων και όλων μαζί με τον φυσικό κόσμο που τους περιβάλλει.

Όταν το κράτος υπονομεύει την ελεύθερη σύνθεση και προωθεί εξαναγκαστικά τη συνάθροιση των ατομικών δεξιοτήτων με βάση μαζικά πρότυπα, τότε είναι που τα μεμονωμένα άτομα προσομοιάζουν με τον ρόλο των γραναζιών μιας μηχανής. Η εικόνα που έχει σήμερα η μαζική κοινωνία έχει διαμορφωθεί από την κρατική διαμεσολάβηση στις σχέσεις των ανθρώπων. Μέσα από τον εξαναγκασμό των ρόλων, τον έλεγχο, την πειθαρχία και την εξάρτηση, δομήθηκε η κοινωνική πραγματικότητα τόσο στον ελλαδικό χώρο όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, με βάση μια διακρατική αλληλεξάρτηση. Οπότε η έννοια του «κοινωνικού εργοστασίου» που

αναφέρθηκε παραπάνω δεν αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη εδαφική περιοχή, αλλά έχει παγκόσμιες διαστάσεις.

Καταστρέφοντας τις δομές της κυριαρχίας, οι υπάρχουσες συνθήκες, η παρούσα συγκρότηση της ατομικότητας και η οργάνωση της μαζικής κοινωνίας θα διαλυθούν. Οπότε το να θέλουμε να οργανωθεί η μαζική κοινωνία με ελεύθερο τρόπο είναι κάτι το αντιφατικό, επειδή η ύπαρξη της βασίζεται στον εξαναγκασμό και την επιβολή. Οι θεσμοί του κράτους, αν μιλάμε για μια απελευθερωτική αναρχική κατεύθυνση, δεν μπορούν να αντικατασταθούν από «ελεύθερους θεσμούς». Η απελευθερωτική προοπτική στοχεύει στην καταστροφή των θεσμών του κράτους, με σκοπό να δημιουργηθούν οι συνθήκες στις οποίες ελεύθεροι άνθρωποι θα ζουν με απλό και φυσικό τρόπο, συνθήκες όπου η ατομικότητα και η συλλογικότητα θα εκφράζονται ελεύθερα.

Δεν έχουμε σκοπό του αγώνα μας ούτε την αντικατάσταση του κράτους ούτε τη συντήρηση της μαζικής κοινωνίας με τη λεγόμενη «από τα κάτω» οργάνωση και τη συνεπακόλουθη αναδόμηση των θεσμών. Η εναντίωση μας δεν στοχεύει γενικά κι αόριστα στο κοινωνικό σώμα, αλλά στους θεσμούς που συντηρούν τη μαζοποίηση και την υποταγή. Προφανώς και η κοινωνία αποτελείται από ζωντανά ανθρώπινα πλάσματα(μέρος της οποίας είμαστε όλοι) τα οποία δεν είναι γενικά κι αόριστα υπαίτιοι ή μη υπαίτιοι των συνθηκών που έχουν δομηθεί. Η εναντίωσή μας στοχεύει στο κράτος και τις δομές του, τους θεσμούς και τις εξουσιαστικές συμπεριφορές έτσι όπως διαχέονται και αναπαράγονται στη μαζική κοινωνία.

Μια κριτική ανάλυση δεν μπορεί να βασίζεται σε προκαθορισμένα πλαίσια και προκαταλήψεις περί καλής ή κακής κοινωνίας. Η κριτική μας απέναντι στη μαζική κοινωνία και το κράτος πρέπει να γίνεται πέρα από ιδεολογικές αγκυλώσεις, για να μπορεί να αποτελεί μέρος ενός συνολικού και πραγματικού αγώνα για την απελευθέρωση και την αναρχία.

Κοινότητα και αναρχία

Η σύνδεση των δύο λέξεων, της κοινότητας και της αναρχίας, δεν είναι ένα αυθαίρετο πάντρεμα εννοιών. Η έννοια της κοινότητας συνδέεται με την αναρχία από τη στιγμή που μόνο σε κοινότητες μπορεί να υπάρξει η πραγμάτωση ενός ελεύθερου τρόπου ζωής, χωρίς τον καταναγκασμό της οργανωμένης εξουσίας. Κατά μια έννοια, μιλώντας για αναρχία θα έπρεπε να είναι αυτονόητο ότι μιλάμε για συγκρότηση κοινοτήτων κι όχι για

διαχείριση της μαζικής κοινωνίας. Έτσι, το πρόταγμα για τη δημιουργία ελεύθερων κοινοτήτων είναι αδιάσπαστο από το πρόταγμα της αναρχίας.

Τι σημαίνει όμως κοινότητα από την αναρχική οπτική; Όπως αναφέρθηκε, σε κοινότητες διαβιούσαν άνθρωποι για χιλιάδες χρόνια και διαβιούν ακόμα και σήμερα. Κατά βάση στις διάφορες πρωτόγονες φυλές, οι σχέσεις των ανθρώπων διέπονταν από ελευθερία και οι σχέσεις της φυλής με τον φυσικό κόσμο ήταν κατά βάση αρμονική, εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη βιωσιμότητα της κοινότητας και του οικοσυστήματος.

Σήμερα, υπάρχουν κοινότητες οι οποίες είναι υπό τον κρατικό έλεγχο και συνδεδεμένες με το διεθνές οικονομικό σύστημα. Μιλάμε για χωριά ενταγμένα στον πολιτισμό και τα οποία έχουν κρατικό υπόβαθρο, σχολεία, αστυνομία, εκκλησία, ιδιοκτησία. Οι κάτοικοί τους έχουν την ιδιότητα του πολίτη, είναι ιδιοκτήτες, εργάτες ή οτιδήποτε άλλο στα πλαίσια της μαζικής κοινωνικής οργάνωσης. Αυτά τα χωριά αν και θα μπορούσαν να ζήσουν με υλική αυτάρκεια, σήμερα κυρίως, λόγω της τεχνολογικής προόδου και του μοντέλου διαβίωσης που προωθεί, είναι «υποχρεωμένα» για να καλύπτουν τις διάφορες πλαστές ανάγκες τους, να συναλλάσσονται και να εξαρτιόνται από τις δομές της κυριαρχίας.

Υπήρξαν και υπάρχουν μέχρι σήμερα ανά τον κόσμο κοινότητες, που ναι μεν περιβάλλονται από το κράτος, δεν έχουν όμως την τεχνολογική διασύνδεση κι εξάρτηση από το σύστημα. Κατά αυτόν τον τρόπο διατηρούν την ανεξαρτησία τους και την υλική τους αυτάρκεια. Βέβαια σε μια τέτοια συνθήκη δεν σημαίνει κιόλας ότι δεν αναπαράγονται εξουσιαστικές σχέσεις και συμπεριφορές οποιουδήποτε είδους.

Αφού απορρίπτουμε τη διατήρηση του κράτους, από το οποίο πηγάζει και η συστηματοποιημένη εκμετάλλευση, κατ’ επέκταση απορρίπτουμε και την πόλη που είναι ο τόπος ύπαρξης της μαζικής κοινωνίας. Επειδή χωρίς κράτος δεν μπορεί να υπάρξει ούτε η πόλη, ούτε οι μηχανισμοί καταμερισμού εργασίας κι εξειδίκευσης που συντηρούν την εξόρυξη ορυκτών, την παραγωγή ενέργειας και συνολικά τη συντήρηση και λειτουργία της βιομηχανίας και των τεχνολογικών προϊόντων-συσκευών.

Για να υπάρχει μια πόλη χρειάζεται όπως και να’ χει εξαναγκασμός, πειθαρχία και κοινωνικός έλεγχος. Εν αντιθέσει, μιλώντας για ελεύθερες κοινότητες, προφανώς δεν μιλάμε για μια επιλογή μέσα από ένα σύνολο πολλών επιλογών. Μιλάμε για τη μοναδική επιλογή προς την κατεύθυνση μιας ελεύθερης ζωής χωρίς κανενός είδους εξαναγκασμό κι εκμετάλλευση. Μια κοινότητα μπορεί να υπάρχει με βάση εξουσιαστικές σχέσεις. Όμως αυτό που τη διαφοροποιεί από την πόλη είναι το ότι η κοινότητα μπορεί να

υπάρξει και χωρίς εξουσιαστικές σχέσεις. Οι κοινότητες που προτάσσουμε προφανώς δεν θα αναπαράγουν κυριαρχικές σχέσεις.

Μια ελεύθερη κοινότητα για να υπάρχει ως τέτοια θα πρέπει να έχει τη στοιχειώδης αυτάρκεια για την κάλυψη των απαραίτητων για την ανθρώπινη διαβίωση. Οι σχέσεις των ανθρώπων να είναι απλές, όπως και οι ανάγκες τους. Ο μικρός αριθμός των ανθρώπων της κοινότητας θα διευκολύνει τις συνελεύσεις τους και ο καθένας θα μπορεί να εκφέρει άποψη για οποιοδήποτε ζήτημα. Δεν θα υπάρχει οικονομικό σύστημα, γραφειοκρατία, αντιπρόσωποι, συντεχνίες και μαζικές δομές. Μια μη ανθρωποκεντρική αντίληψη θα συνδέει τους ανθρώπους με τη γη και τα άλλα στοιχεία της φύσης.

Σε ένα ελεύθερο κόσμο το τεχνολογικό σύστημα με τα καρότα-ανέσεις, έτσι όπως εξελίχτηκαν στον δυτικό πολιτισμό, προφανώς και δεν θα υπάρχει. Αρχικά επειδή, για να υπάρχει τεχνολογικό σύστημα θα πρέπει να δομηθούν σχέσεις εξουσίας που θα καταμερίζουν την εργασία και θα προωθούν την εξειδίκευση, θα χρειάζονται σχολεία, πανεπιστήμια, επιστημονικά κέντρα και πειράματα. Κυρίως όμως, θα πρέπει να παράγεται πολλή ενέργεια και να υπάρχουν οι πρώτες ύλες για την λειτουργία των μηχανών. Αυτό πάλι συνεπάγεται την δημιουργία ενός παγκοσμιοποιημένου δικτύου εξόρυξης και διανομής υδρογονανθράκων, που σημαίνει ταυτόχρονα αδιάκοπη λεηλασία της φύσης και ύπαρξη εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων. Το τεχνολογικό σύστημα δεν μπορεί να αναπαραχθεί χωρίς την επιβολή της τεχνοκρατίας και συνεπώς της κεφαλαιοκρατίας. Προφανώς για μια κοινότητα που θέλει να ζει με αυτάρκεια, ελευθερία και σεβασμό προς την γη είναι αδύνατο να αναπαράγει το τεχνολογικό σύστημα.

Υπάρχουν διάφορες αριστερές συνιστώσες που προτείνουν την μετάβαση από το σημερινό μοντέλο διαβίωσης στις πόλεις σε ένα πιο αποκεντρωμένο μοντέλο κοινοτισμού, με ομόσπονδες κοινότητες και την χρήση ενός τεχνολογικού συστήματος «φιλικού προς το περιβάλλον». Προφανώς αυτές οι προτάσεις γίνονται στα πλαίσια του κρατισμού, σε μια προσπάθεια να μειωθεί η οικολογική καταστροφή. Και αυτό επειδή η αποκέντρωση δεν σημαίνει καταστροφή του κράτους και των μηχανισμών του, αλλά εξάπλωση τους σε πολλά σημεία στον εδαφικό χώρο και διατήρηση ενός κεντρικού μηχανισμού. Αυτές οι προτάσεις δεν έρχονται σε συνολική ρήξη με το υπάρχον, αλλά έρχονται ως εναλλακτικές λύσεις για την επιβίωση και τον μετασχηματισμό της κυριαρχίας. Μια προκατασκευασμένη

ομοσπονδία κοινοτήτων, χωρίς την καταστροφή του κράτους, ακυρώνει την ανεξαρτησία και την αυτάρκεια των κοινοτήτων.

Η διασύνδεση μιας ελεύθερης κοινότητας με άλλες κοινότητες θα πρέπει να βασίζεται στην ίδια την απόφαση των μελών της κοινότητας και όχι σε σχεδιασμούς κάποιας κεντρικής διοίκησης των κοινοτήτων ή σε κάποιο προαποφασισμένο πρόγραμμα ή καταστατικό. Τα ίδια τα μέλη μιας κοινότητας σε τέτοιες περιστάσεις θα συζητούν αν η συνεργασία τους με μια άλλη κοινότητα θα επηρεάσει αρνητικά την ελεύθερη συμβίωση τους και θα τους εξαρτήσει από κάποιο κέντρο αποφάσεων που δεν θα μπορούν να παρέμβουν.

Από την άλλη, ακόμα και οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας και τεχνολογία με βάση το πρότυπο του πολιτισμού απαιτούν εξουσιαστικές δομές και αλληλεξάρτηση με μηχανισμούς έξω από την κοινότητα. Η καθημερινότητα της κοινότητας θα ετεροκαθορίζεται από εξωγενείς παράγοντες και απαιτήσεις του εναλλακτικού τεχνολογικού συστήματος.

Η Εξουσία, η πόλη και η απελευθερωτική προοπτική.

Η ιστορία των πόλεων είναι η παράλληλη ιστορία των κρατών. Η ιστορία του συστηματοποιημένου καταμερισμού εργασίας και της τεχνολογικής προόδου είναι η παράλληλη μετατροπή των εξουσιαστικών σχέσεων.

Ο αγώνας για απελευθέρωση από κάθε εξουσιαστικό μηχανισμό και σχέση στοχοποιεί τις δομές της κυριαρχίας και επομένως την ιδεολογία της. Όταν μιλάμε για ιδεολογία, εννοούμε ολόκληρο το ιδεολογικό περίβλημα του οικοδομήματος της κυριαρχίας και όχι απλά επί μέρους σημεία του.

Στη σημερινή συγκυρία διαπιστώνουμε ότι οι ιδεολογικοί άξονες πάνω στους οποίους βασίστηκε η υπερδομή του δυτικού πολιτισμού και της κυριαρχίας, ταυτίζονται με τις επικρατούσες απόψεις στη μαζικής κοινωνία, των εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων του σύγχρονου κόσμου, ακόμα και με την πλειονότητα όσων αντιμάχονται τον καπιταλισμό προτείνοντας ένα άλλο σύστημα. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι μιλάμε για ταύτιση όχι των συνολικών απόψεων των εκμεταλλευτών και των εκμεταλλευόμενων, αλλά για ταύτιση των ιδεολογικών αξόνων πάνω στους οποίους βασίζονται οι απόψεις τους.

Για παράδειγμα το κράτος, που είναι ένας κεντρικός μηχανισμός ο οποίος με βάση τους θεσμούς και τους νόμους του επιβάλλεται, ελέγχει και σκλαβώνει τους ανθρώπους, δεν μπορεί να αποτελεί κομμάτι ενός

ελεύθερου κόσμου. Ένα κράτος δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί προς μια απελευθερωτική κατεύθυνση, ακριβώς επειδή κυριάρχησε πάνω σε προηγούμενες ελεύθερες συνθήκες και εξορισμού κινείται ενάντια στην ελευθερία. Παρ' όλα αυτά ένα μέρος της μαζικής κοινωνίας και η αριστερά θεωρούν το κράτος συνυφασμένο με την ανθρώπινη φύση και ελευθερία.

Ένα άλλο ζήτημα είναι αυτό της πόλης και του πολιτισμού. Δεν μπορούμε να εναντιωνόμαστε στον πολιτισμό της εξουσίας υπονοώντας ότι είναι εφικτός ένας άλλος μη εξουσιαστικός πολιτισμός. Επειδή, η ιστορία και εξέλιξη του κράτους, της πόλης και του πολιτισμού, μαζί με ότι σημαίνουν αυτές οι έννοιες, είναι κοινή. Κράτος και πολιτισμός επιβλήθηκαν σε ένα κόσμο αεξούσιο, κόντρα στη φύση.

Παρόμοιο είναι και το ζήτημα της μαζικής κοινωνίας. Η επιβολή του κράτους και οι επιλογές της κυριαρχίας δόμησαν τις πόλεις και κατά προέκταση μορφοποιήθηκε η μαζική κοινωνία.

Η αστική τάξη του 18ου αιώνα πήρε το όνομα της επειδή αποτελείτο από άτομα τα οποία βρίσκονταν στις πόλεις(άστυ) και είχαν κεντρικό ρόλο για την λειτουργία τους. Οι έμποροι, οι τραπεζίτες, οι ιδιοκτήτες βιοτεχνιών, οι στρατιωτικοί και οι υπεύθυνοι για την διοίκηση και τήρηση του νόμου στις πόλεις ήταν το κομμάτι της κοινωνίας που συγκροτούσε την αστική τάξη.

Η όλη δράση τους συνέδραμε στο φαινόμενο της αστικοποίησης, τον εκπολιτισμό και την αποικιοκρατία σε πολλές χώρες του πλανήτη. Αυτή η κοινωνική τάξη, η οποία διακατεχόταν από τις αντιλήψεις του διαφωτισμού περί προόδου, οικονομικής ανάπτυξης, ατομικής ιδιοκτησίας και φιλελεύθερου κράτους, απέκτησε και τις υλικές δυνάμεις για να υλοποιήσει ταυτόχρονα στην πράξη τις αντιλήψεις της. Η αστική τάξη συνέδραμε καθοριστικά στην υλοποίηση της βιομηχανικής επανάστασης που οδήγησε στην μετέπειτα ραγδαία αστικοποίηση. Η κυρίαρχη ιδεολογία στις πόλεις ήταν αυτή της αστικής τάξης, επειδή έτσι κι αλλιώς ήταν οι ίδιοι που προώθησαν μέσα από τη δράση και την ιδεολογία τους τη συνθήκη της σύγχρονης πόλης και του βιομηχανικού πολιτισμού. Η αστικοποίηση δεν ήταν και δεν είναι μόνο το φαινόμενο της μετακόμισης ανθρώπων της υπαίθρου προς τις πόλεις, αλλά και η μετάδοση της ιδεολογίας και των αξιών του αστισμού.

Αν το δούμε σχηματικά, ο δρόμος για την απελευθέρωση, έτσι όπως διαμορφώθηκε η πραγματικότητα, θα πρέπει να είναι αντίθετος και ανταγωνιστικός προς τις συνθήκες υποδούλωσης. Δηλαδή, απέναντι στην

αστικοποίηση θα πρέπει να επιτευχθεί η αποαστικοποίηση, απέναντι στην εξάρτηση από το κράτος θα πρέπει να επέλθει η απεξάρτησή και ο σχηματισμός κοινοτήτων. Αυτή η διεργασία, όμως, δεν θα επιτευχθεί μηχανιστικά ή με βάση κάποιες εντολές, αλλά μέσα από την αφύπνιση της ελεύθερης βούλησης και την κατανόηση της αναγκαιότητας να δημιουργήσουμε ένα ελεύθερο και φυσικό τρόπο ζωής.

Η συγκρότηση κοινοτήτων αντί των πόλεων είναι η μόνη συνθήκη κατά την οποία μπορεί να ανθίσει η αναρχία. Ένας βασικός λόγος είναι επειδή ο άνθρωπος μπορεί να έρθει πιο κοντά στην ανθρώπινη φύση του, αλλά κυρίως πιο κοντά στον φυσικό κόσμο ο οποίος είναι ο μοναδικός σύμμαχος της ελεύθερης ζωής. Για να υπάρξει όμως μια ελεύθερη κοινότητα δεν φτάνει μόνο οι άνθρωποι να μην εκμεταλλεύονται ο ένας τον άλλο, αλλά να έχουν επίσης μια μη ανθρωποκεντρική- κυριαρχική σχέση με τον φυσικό κόσμο. Έτσι, η κοινότητα ανάλογα με το μέρος που βρίσκεται θα προβεί και στις συγκεκριμένες δραστηριότητες για να εξασφαλίσει και να καλύψει τις απαραίτητες ανάγκες της. Για παράδειγμα, για να χτιστούν τα σπίτια δεν είναι ανάγκη να προβεί σε συνεργασία με άλλες κοινότητες ή να συγκροτήσει μια εργατική συντεχνία η οποία θα εξορύσσει πετρώματα ή θα διαχειρίζεται ένα εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου. Αντίθετα, θα αναζητήσει απλές λύσεις οι οποίες δεν θα αλλοιώσουν τις μεταξύ τους ελεύθερες σχέσεις, ούτε θα καταστρέψουν και θα μολύνουν τη φύση. Επίσης, τα υλικά που θα χρησιμοποιήσει η κοινότητα θα είναι απλά υλικά που θα αφθονούν μέσα στο περιβάλλον το οποίο βρίσκεται (πέτρες, χώμα, ξύλα κλπ) και που θα μπορούν να αποχτηθούν εύκολα.

Οι διατροφικές ανάγκες των ανθρώπων θα καλύπτονται μέσα από την απαραίτητη δραστηριότητα σε φυτικές καλλιέργειες και σε χωράφια που θα χρησιμοποιούνται από την κοινότητα . Αυτονόητο είναι ότι δεν θα έχουν πλεόνασμα παραγωγής για να το εμπορεύονται και να πλουτίζουν. Η φυλάκιση ζώων για την σφαγή τους είναι εξουσιαστική πρακτική που δεν έχει θέση σε μια ελεύθερη κοινότητα.

Η ένδυση ή όποια άλλη ανάγκη, θα επιλύεται μέσα από απλές τεχνικές που θα αναπτύσσονται στο εσωτερικό της κοινότητας, με τη χρήση πρώτων υλών απευθείας απ’ τη φύση.

Η πρόταση για συγκρότηση κοινοτήτων είναι ένα πρόταγμα στο οποίο συγκλίνουν όλες οι συνθήκες για την ολική απελευθέρωση ανθρώπων, ζώων, φύσης. Ειδικά σε μια εποχή όπου το βιομηχανικό σύστημα έχει κατασκευάσει μια ιδιαίτερη κατάσταση όπου δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε άθλιες συνθήκες και πεθαίνουν από πείνα. Σε μια περίοδο

όπου για χάρη της εξασφάλισης ενέργειας και της κάλυψης των τεχνο-ανέσεων της μειοψηφίας των ανθρώπων του πλανήτη, λεηλατείται ο φυσικός κόσμος. Σε μια εποχή όπου δισεκατομμύρια ζώα φυλακίζονται και βασανίζονται κάθε χρόνο για τις απολαύσεις ενός μέρους του παγκόσμιου πληθυσμού. Σε μια εποχή όπου τα μπάζα και τα σκουπίδια του πολιτισμού μολύνουν τη γη και τους ωκεανούς. Σε μια εποχή όπου η ζωή του ανθρώπου εγκλωβίστηκε μέσα σε μηχανοποιημένα συστήματα και τις απαιτήσεις της τεχνολογίας, επιβάλλοντας μια ανούσια ρουτίνα με απίστευτες συνέπειες στον φυσικό κόσμο.

Μια ελεύθερη κοινότητα έχει ως προϋπόθεση για την ύπαρξη της την βιωσιμότητα του οικοσυστήματος και την ελευθερία πάνω από κάθε περιττή και επίπλαστη ανάγκη. Γι’ αυτό τα μέλη της θα απολαμβάνουν την ομορφιά της απλής ζωής και δεν θα εγκλωβίζονται μέσα στον τεχνητό κόσμο του πολιτισμού, ούτε θα ζουν εις βάρος άλλων πλασμάτων και των μελλοντικών γενιών. Ως αναρχικοί δεν έχουμε να προτείνουμε ένα πρότυπο ζωής σύμφωνα με τα μέτρα και τα σταθμά της κυριαρχίας, της βιομηχανοποίησης και των αθυρμάτων της αστικοποίησης. Είμαστε γήινα πλάσματα φτιαγμένα από τα συστατικά της γης μέσα σε έναν κόσμο που δεν μας ανήκει ούτε ανήκει σε κανένα, όπου το κράτος και ο πολιτισμός είναι κατασκευάσματα τα οποία παραμόρφωσαν την φυσική μας ύπαρξη και εξέλιξη. Ένας κόσμος χωρίς εκμετάλλευση, παραγωγή σκουπιδιών και καταστροφή της φύσης είναι ο κόσμος της ελευθερίας και της αναρχίας. Η αναρχία δεν είναι μια ουτοπική κατάσταση στη γη αλλά ταυτίζεται με την φυσική ολότητα η οποία προς το παρόν μολύνεται από τον πολιτισμό.

Η απελευθέρωση δεν είναι μια κλειστή υπόθεση μεταξύ των ανθρώπων. Η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο και η δόμηση κράτους πηγάζει από τον ανθρωποκεντρισμό και τον θεσμικό διαχωρισμό του ανθρώπου από τον υπόλοιπο φυσικό κόσμο. Αντιλήψεις περί ανωτερότητας του ανθρώπινου είδους από τα υπόλοιπα είδη, ή η αντίληψη που θεωρεί ότι η φύση ανήκει στους ανθρώπους και ότι φτιάχτηκε για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του, είναι εξουσιαστικές. Ακόμα, αυτές οι αντιλήψεις αποτελούν την ιδεολογική προϋπόθεση για τη δόμηση του πολιτισμού και της κυριαρχίας. Συνεπώς μόνο μέσο μιας συνολικής θεώρησης η οποία θα αναφέρεται στην απελευθέρωση των ανθρώπων και του φυσικού κόσμου θα ανατείλει η μέρα της αναρχίας.

Δεν αγωνιζόμαστε για την οικοδόμηση ενός εναλλακτικού οικονομικού ή πολιτικού συστήματος, επειδή η αναρχία δεν είναι σύστημα, αλλά μια ελεύθερη και εξελισσόμενη φυσική κατάσταση. Ένα εναλλακτικό

οικονομικό και πολιτικό σύστημα δεν στοχεύει στην καταστροφή της οργανωμένης εξουσίας, ενώ επιδιώκει την συντήρηση του κράτους και της μαζικής κοινωνίας. Γι’ αυτό δεν επιλέγουμε ως μορφή αγώνα τις μαζικές δομές και τις ομοσπονδίες. Προτάσσουμε την δημιουργία αναρχικών ομαδοποιήσεων, μέσα στις οποίες η προσωπικότητα του κάθε ανθρώπου θα έχει χώρο να εκφραστεί και να συνθέσει την άποψη του. Ομάδες, που όπως και οι ελεύθερες κοινότητες, δεν θα είναι δέσμιες ενός συμπλέγματος αντιπροσώπων, ειδικών και κεντρικών αποφάσεων ή άλλων καταστάσεων που αλλοιώνουν την ανεξαρτησία είτε των ομάδων, είτε των κοινοτήτων.

Η επιμονή στο μοτίβο της αστικοποίησης και η αναζήτηση απελευθερωτικών λύσεων στο πλαίσιο που οριοθετεί η ύπαρξη της πόλης και του βιομηχανικού συστήματος είναι αδιέξοδη και γι’ αυτό άσκοπη. Η σύγχρονη πόλη και η μαζική κοινωνία υπάρχουν χάριν στο κράτος και μιας ιδιαίτερης κατάστασης που σε παγκόσμιο επίπεδο ελέγχεται και καθορίζεται από εξουσιαστικούς μηχανισμούς. Ο πληθυσμός των πόλεων είναι κατά βάση εξαρτημένος από την εξουσία, χωρίς καμιά δυνατότητα ανάπτυξης ενός ελεύθερου τρόπου ζωής, επειδή είναι υποχρεωμένος να συντηρεί τους μηχανισμούς του κράτους το οποίο έχει κεντρικό ρόλο για την ρύθμιση του συστήματος και την βιωσιμότητα της πόλης. Αν δεν υπήρχε και δεν συντηρείτο η παγκόσμια συγκυρία αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών, η τεχνολογική πρόοδος, η λεηλασία του φυσικού κόσμου και τα κράτη(πράγματα αλληλένδετα και αδιαχώριστα), τότε δεν θα υπήρχε η δυνατότητα να υπάρχουν οι σύγχρονες πόλεις. Στο εσωτερικό τους οι πόλεις δεν παράγουν άμεσα κάτι αναγκαίο για τη ζωή του ανθρώπου αλλά, στην ουσία ενδυναμώνουν το σύστημα και τους θεσμούς του. Οι εργασίες και υπηρεσίες που διεξάγονται σ’ αυτές είναι ανούσιες και άσκοπες για μια αυθεντική ζωή και γίνονται στα πλαίσια συντήρησης μιας παγκόσμιας συγκυρίας εκμετάλλευσης.

Ο θεσμός της ατομικής ιδιοκτησίας και ο συστηματοποιημένος καταμερισμός εργασίας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη της σημερινής κατάστασης. Η βιομηχανική παραγωγική διαδικασία δεν θα υπήρχε αν δεν υπήρχαν νόμοι να καταμερίζουν την εργασία. Αυτό αντανακλάται στην υπόλοιπη δομή, αλλά και στην επικρατούσα ηθική της μαζικής κοινωνίας. Έτσι, ο κάθε άνθρωπος ζει μέσα στο ατομικό του κουτί και την προβλεπόμενη συλλογικοποίηση του. Όταν «ο καθένας κοιτάει τη δουλειά του» και το σπιτάκι του δεν μπορεί να αντιληφθεί ή αποφεύγει να ασχοληθεί με ότι βρίσκεται πίσω από κάθε πράγμα που καταναλώνει, ενώ είναι ήσυχος με την συνείδηση του ότι όλα πάνε καλά. Στην πραγματικότητα

όμως τα πάντα είναι αλυσίδα και κομμάτι ενός συστήματος το οποίο απλώνεται σε όλη τη Γη με τραγικές συνέπειες.

Η αναγκαιότητα να καταστραφεί το παγκοσμιοποιημένο σύμπλεγμα κυριαρχίας είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Αυτή η αναγκαιότητα δεν ήταν τόσο εμφανής πριν από μερικές δεκαετίες, επειδή τα δεινά που προκλήθηκαν εις βάρος των ανθρώπινων πληθυσμών σε συνδυασμό με τις καταστροφικές επιπτώσεις πάνω στο φυσικό κόσμο δεν υπήρχαν συσσωρευμένες σε τόσο μεγάλο βαθμό. Η καταστροφή του κράτους θα σημάνει την ταυτόχρονη εγκατάλειψη των μηχανών του συστήματος και την παύση της μόλυνσης που εκκρίνουν και σίγουρα μια συνολική ανατροπή του τρόπου ζωής κυρίως όσων ζουν στις πόλεις. Η συνολική καταστροφή της κυριαρχίας είναι επιτακτική αναγκαιότητα. Αφού συνειδητοποιήσουμε ότι ακόμα και η Ελλάδα του 2012 με το κατασκεύασμα της λεγόμενης «οικονομικής κρίσης» είναι στον βραχίονα των ανεπτυγμένων χωρών πάνω σε ένα παγκόσμιο χάρτη που στάζει αίμα. Αφού καταλάβουμε ότι για να συντηρείται η πολεμική μηχανή των κρατών, οι σύγχρονες μεταφορές και γενικά ο σύγχρονος τρόπος ζωής έχει ως προϋπόθεση να καταστρέφεται ταχύτατα το οικοσύστημα και να λεηλατούνται ανθρώπινες και μη ζωές. Το παγκόσμιο σύστημα για να υπάρχει ως τέτοιο καταβροχθίζει ενέργεια κι εκπέμπει μόλυνση, ενώ παράλληλα καταδικάζει ολόκληρους πληθυσμούς στον Τρίτο κόσμο (αλλά και αλλού) στην εξαθλίωση και την πείνα.

Οπότε δεν μπορούμε να κάνουμε ως σκεπτόμενα όντα ότι δεν ξέρουμε ή δεν ακούσαμε, ενώ παράλληλα να χύνουμε κροκοδείλια δάκρυα για τα υπό κατεδάφιση όνειρα (μέσα σε συνθήκες κυριαρχίας) σε μια χώρα όπως η Ελλάδα. Μόνο με ολική άρνηση του μοντέλου επιβίωσης που επιβάλλει η κυριαρχία θα περάσουμε σε απελευθερωμένες συνθήκες. Η αναρχική θεώρηση και πράξη δεν μπορεί να υποσχεθεί τίποτα σε όσους επιθυμούν να συνεχιστεί μια ζωή ανούσια και αλλοτριωμένη, γεμάτη υποκατάστατες δραστηριότητες και στέρηση της ελευθερίας. Επειδή αυτό είναι η ζωή στην πόλη και τον πολιτισμό: εκμετάλλευση, γραφειοκρατία, τυποποίηση, αποξένωση από τη φύση, ηλίθιες υπηρεσίες, ξεφτιλισμένη διασκέδαση και νάρκωση. Οπότε δεν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός με την κυριαρχία και τις συνθήκες που δημιούργησε, επειδή δεν υπάρχει αγώνας και θεώρηση για λίγη ή πολλή απελευθέρωση, λίγη ή πολλή αναρχία. Η αναρχική θεώρηση δεν είναι ιδεολογικό εργαλείο για την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων της τάδε ή της δείνα κοινωνικής μερίδας, αλλά η θεώρηση που στοχοποιεί κάθε συνθήκη επιβολής, για την καταστροφή συνολικά της κυριαρχίας.

Οπότε τι κάνουμε; Συγκροτούμε αναρχικές ομάδες μέσα στις πόλεις διαχέοντας τον αδιάλλακτο πολύμορφο αναρχικό αγώνα. Ταυτόχρονα δημιουργούμε ζωντανές νησίδες πειραματισμού και επανοικειοποίησης της γνώσης και των τρόπων αρμονικής διαβίωσης με τη φύση σε οικοκοινότητες με αναρχικό προσανατολισμό. Γιατί η επανάκτηση της αρχέγονης αυτής γνώσης είναι μέρος του αγώνα για την αναρχία, που θα συμπληρωθεί ως σύνολο με τη καταστροφή των δομών του κράτους, του τεχνοβιομηχανικού οδοστρωτήρα και των ιδεολογημάτων τους. Προτού μην μείνει χώμα για να μας θρέφει και να πατάμε, νερό για να πίνουμε και οξυγόνο για να αναπνέουμε.

Οι αναρχικές απόψεις και πρακτικές είναι ζωντανές κι επίκαιρες, επειδή έχουν κοινές ρίζες με την ανθρώπινη φύση και τον φυσικό κόσμο γενικότερα. Η αναρχία υπάρχει και θα υπάρχει όσο υπάρχει η φύση. Απειλεί τον νόμο και την τάξη του πολιτισμού και αποτελεί τη μοναδική συνολική απελευθερωτική λύση απέναντι στην χυδαιότητα της κυριαρχίας.

Σύμπραξη για την αναρχία

[1] Αναφερόμαστε σε άγριες φυλές όπως αυτή των Βουσμάνων, των Αβοριγίνων, των Mbuti, των ινδιάνων της Βόρειας Αμερικής και του Αμαζονίου, των μη εκπολιτισμένων Εσκιμώων κτλ.
[2]Για τις κοινότητες του μεσαίωνα έγραψε ο Κροπότκιν στο βιβλίο «Αλληλοβοήθεια», όπως και ο Νορμαν Κον στο «Αγώνες για την έλευση της Βασιλείας του Θεού: επαναστάτες χιλιαστές και μυστικιστές αναρχικοί του Μεσαίωνα».
[3]Κοινοτικός βίος υπήρξε στην Ελλάδα κυρίως πριν την δόμηση του έθνους κράτους, όπως και πριν την έντονη αστικοποίηση στα μέσα του20ου αιώνα.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΟΛΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ

adamasto.squat.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΣΥΖΗΤΗΣΗ
"Απο την μαζική κοινωνία και το κράτος στη κοινότητα και την αναρχία."
Τρίτη 2 Οκτωβρίου
18:00
πολυτεχνείο
κτήριο γκίνη
αναρχικός πυρήνας "σύμπραξη για την αναρχία"